Politika

Savaşsız sömürüsüz bir dünya için

Pazartesi 27 Şubat 1978
250 Kuruş

ADRES
(İstanbul): Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sokak No: 5- Cağaloğlu
(Ankara): İzmir Cad No: 20/27 - Kızılay

TELEFONLAR
(İstanbul): 27 77 12 27 69 09
(Ankara): 17 65 36 18 36 88

Gaziantep'te durum gerginliğini koruyor

FAŞİST SALDIRILAR PROVOKASYONLAR DEVAM EDİYOR

- MECLİS BAŞKANI KARAKAŞ'IN KORUMA POLİSİ ÖLDÜRÜLMEK İSTENDİ
- ANADOLU YAKASI BANLİYÖ TREN HATTINA BOMBA ATILDI
- HÜKÜMETİN YETERLİ ÖNLEM ALAMAMASI VE SORUNUN TEMELİNE EĞİLMEYİŞİ ELEŞTİRİLİYOR
- GAZİANTEP'TE GÖZ ALTINA ALINANLARDAN PEK ÇOĞUNUN ADANA VE İLÇELERİNDEN GELDİKLERİ SAPTANDI
- GAZİANTEP'TE FAŞİSTLERİN SALDIRISINA RAĞMEN ÜLKÜ OCAKLARINDA ARAMA YAPILMADI

HABER MERKEZİ

Olaylar, faşist saldırılar ve terör dün de yurdun çeşitli köşelerinde devam etmiş, Gaziantep'te durum gerginliğini korurken, kimliği henüz saptanamayan kişiler tarafından Meclis Başkanı Cahit Karakaş'ın koruma polisi Erol Bircan'ın üzerine ateş açılmış. İstanbul'da da Anadolu Yakası banliyö tren hattına bomba atılmıştır.

GAZİANTEP'TE OLAYLARA RAĞMEN ÜLKÜ OCAKLARI'NDA ARAMA YAPILMADI...

Gaziantep'te faşistlerin 2 gencin ölümü ve bir çok işyerinin tahrip edilmesi ile sonuçlanan saldırılarına karşın, Ülkü Ocakları Gaziantep Şubesi'nde arama yapılmadığı öğrenilmiştir. Gaziantep'te, saldırıların devam ettiği sırada polis yetkililerine faşistlerin bir minibüs ve bir taksi dolusu silah ve mermiyi kaçırdıkları ihbar edildiği, ancak gerekli müdahalenin yapılmadığı ısrarla ileri sürülmektedir. Jandarma ve askeri birliklerinin önlemler aldığı Gaziantep'te, olaylarla ilgili olarak 15 faşistin gözaltına alındığı ve bunların üzerinde silah bulunduğu belirtilmiştir. Öte yandan, İçişleri Bakanlığı tarafından görevden alınan Vali

(Devamı Say. 7, Sü. 4'de)

YORUM

LAFI BİTTİ EYLEMİ SÜRÜYOR

Kontr-gerilla tartışmaları, sessiz sedasız bitirildi. Tartışma ve söz bitirildi ama, adı ne olursa olsun, bir takım mihrakların provokasyonları, «eylem»leri, faşist terör sona ermedi. Önceki gün ve dün, Gaziantep'te ve yurdun çeşitli bölgelerinde süren olaylar, bunun açık kanıtı.

(Devamı Say. 7, Sü. 3'de)

Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Kurulu'nda Çakmur saldırıya uğradı

ANKARA (ANKA)

Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğünün 34. Genel Kurul Toplantısında Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur, AP'li bazı milletvekillerinin saldırısına uğramıştır. Çakmur, Genel Kurul Başkanı sıfatıyla kurulu açış konuşmasını yaparken, AP Bolu Milletvekili Ömer Barutçu ve Zonguldak Milletvekili Gültekin Kızılışık kürsüye yürümüşler ve Bakan Çak-

(Devamı Say. 7. Sü. 8'de)

TNT'den yapılan patlayıcı madde Selamiçeşme'deki tren köprüsünde tahribata yolaçtı... (Foto: Mehmet GÜRKAN)

Gümrük Bakanı, Ziya Kalkavan aracılığıyla gönderilen mektubu Meclis Genel Kurul'unda gösterdi

Demirel'in Mataracı'ya "seçim garantisi,, verdiği belgelendi

HABER MERKEZİ

Millet Meclisi'nin dün geceki oturumunda Bakanlığı bütçesi üzerine eleştirileri cevaplayan Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı, AP'den istifa ettiği gece Demirel'in kendisine Ziya Kalkavan vasıtasıyla «1981 seçimlerini garanti ettiğine» dair yazı gönderdiğini açıklamış ve belgeyi genel kurula göstermiştir.

Bunun üzerine genel kurulda tartışmalar çıkmış, belgeyi görmek isteyen AP'liler kürsüye yürümüşler ve Bakan Mataracı'yı yalancılıkla suçlamışlardır. Zaman zaman

(Devamı Say. 7. Sü. 7'de)

KÖPRÜLÜLER / BATTAL Görüşlerini Açıkladı

Köprülüler, MHP'nin MC dönemindeki terörünü örneklemeye devam ediyor

ANKARA, (İSTA)

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler MC dönemlerinde bakanlığında ve bakanlığına bağlı kuruluşlardaki komandoların meydana getirdikleri olayları anlatmaya devam edeceğini bil-

(Devamı Say. 7, Sü. 2'de)

MSP'li Battal: Geniş halk yığınlarının yararına yasaları destekliyeceğiz

ANKARA (İSTA)

MSP Konya Milletvekili ve Grup Yönetim Kurulu üyesi Şener Battal hükümetin geniş halk yığınlarından yana meclise sevkedeceği tasarılara par

(Devamı Say. 7, Sü. 7'de)

146 YÜKSEK OKUL VE ÜNİVERSİTE'DEN 92'Sİ FAŞİST KOMANDO İŞGALİ ALTINDA...

Komandoların yurtları silah deposu-saldırı üssü ve işkence yeri olarak kullandıkları ortaya çıktı

Kredi Yurtlar Kurumuna bağlı 35 yurtdan 19'u faşist komandoların elinde..

● HABERİ 4. SAYFA'DA

Ecevit yaz sonunda Sovyetler'e gidecek

ANKARA, (İSTA)

Başbakan Bülent Ecevit'in yaz sonu veya sonbahar başında Sovyetler Birliğine bir resmi gezi yapması beklenmektedir. Ecevit'in bu gezi sırasında iki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin arttırılması yönünde çaba harcayacağı, Türkiye'nin sanayileşmesi ve enerji yatırımları konusunda ayrıntılı görüşmeler yapacağı bildirilmektedir. Öte yandan Başbakan Bülent Ecevit'in Sovyetler Birliği'ne yapacağı resmi ziyarete kadar iki ülke arasında birinci MC hükümeti döneminde imzalanması kararlaştırılan siyasi belgenin de tüm hazırlıkların bitirileceği söylenmektedir.

Ankara'daki diplomatik

(Devamı Say. 7, Sü. 2'de)

Ersoy: "Sendikaların Genel Grev gibi istemleri işlevlerinin doğal bir gereğidir,, dedi

ANKARA, (İSTA)

Çalışma Bakanı Bahir Ersoy bakanlığının dün Millet Meclisinde görüşülen bütçesine yapılan eleştirileri cevaplandırmak amacıyla yaptığı konuşmada sendikaların siyasal iktidarları yönlendirme görevlerinin ve genel grev gibi istemlerinin işlevlerinin doğal bir gereği olduğunu söylemiştir. Başkan, çalışma barışı dilediğini de belirtmiş, «çalışma barışının sağlanması gerekir diyoruz. Ancak ben çalışma barışının güçlü işçi kuruluşlarının bulunduğu bir ortamda sağlanacağına inandığımı belirtmek isterim» şeklinde konuşmuştur.

Ersoy konuşmasında hükümetin ivedi görevi-

(Devamı Say. 7, Sü. 9'da)

Turizm-İş ile OLEYİS sendikaları birleştiriliyor

- DİSK'E BAĞLI İKİ SENDİKANIN BİRLEŞTİRİLMESİ ÇALIŞMALARININ İLERLEDİĞİ VE TURİZM-İŞ'İN OLEYİS'E KATILMASI YOLUNUN İZLENECEĞİ AÇIKLANDI

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı ve aynı işkolunda örgütlü Turizm-İş Sendikası'nın ve Oleyis'in birleştirilmesi çalışmalarının son aşamaya ulaştığı açıklanmıştır.

DİSK Yürütme Kurulu üyesi ve iki sendikayı birleştirme komisyonu Başkanı Kemal Nebioğlu'nun basına yaptığı açıklamada, eğlence, lokanta ve turizm işçilerinin güçlü sendikal örgütünün böy

(Devamı Say. 7, Sü. 1'de)

Pirelli Lastik Fabrikası üretimi durdurdu

- İŞVEREN HAMMADDE YOKLUĞUNU İLERİ SÜREREK 950 İŞÇİYİ 1 HAFTA ZORUNLU İZİNE ÇIKARDI

KOCAELİ (İSTA)

İzmit Köseköy Sanayi Bölgesinde kurulu bulunan Pirelli Lâstik Fabrikası'nda işveren hammadde yokluğunu ileri sürerek bir hafta süreyle üretimi durdurmuş, fabrikayı kapatmıştır.

Edinilen bilgiye göre

(Devamı Say. 7, Sü. 6'da)

Meslek Odalarının yeni yöneticileri belirleniyor

TMMOB'ye bağlı Gemi Mühendisleri Odası Genel Kurulu dün yapıldı. (Fotoğraf: Ender ERKEK)

TÜRKİYE JEOLOJİ KURUMU BAŞKANLIĞINA ÖNGÜN YENİDEN SEÇİLDİ

İSTANBUL (İSTA)

TMMOB'ye bağlı Mimarlar Odası, Maden Mühendisleri Odası, Ziraat Mühendisleri Odası Genel Kurulları Ankara'da, İnşaat Mühendisleri Odası ve Gemi Mühendisleri Odası Genel Kurulları ise İstanbul'da yapılmıştır.

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

24 Şubat Cuma günü İstanbul'da başlayan İnşaat Mühendisleri Odası 24. Genel Kurulu dün sona ermiş. Seçimleri kazanan listede şu isimlerden oluşmuştur:

Mehmet Özbek, Feridun Sungur, Berat Uzel, Fatih Yıldız, Erdil Caymaz, Nesimi Yaman ve Fahrettin Çugur.

Seçimlerde İlerici Demokratlar listesi 121, Devrimci İnşaat Mühen-

(Devamı Say. 7, Sü. 9'da)

Hacettepe Üniversitesi bugün öğrenime açılıyor

ANKARA (İSTA)

İki aydır Üniversite Senatosu kararıyla kapalı bulunan Hacettepe Üniversitesi bugün yeniden öğrenime açılacaktır.

Bilindiği gibi Hacettepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Fizik Bölümü Başkanı Yalçın Sanalan'ın komandolar tarafından evinin içinde kurşunlanmasından sonra Üniversite Yönetim Kurulu toplanarak öğrenime bir yıl ara vermişti.

Bu arada belirlenen öğretim programına göre Hacettepe Üniversitesi'nin sömestr sistemine göre eğitim yapan fakülte ve yüksek okulların da kış yarı yılının 31 Mart'da bitirileceği ve 3 ile 15 Nisan tarihleri arasında birinci yarı yıl sınavlarının

(Devamı Say. 7, Sü. 3'de)

"Köy Enstilüleri'ne gereksinim vardır,,

- EĞİTİM BAKANI UĞUR, KIRSAL KESİMDEN GELENLERİN BÜYÜK KENTLERE UYUMUNU SAĞLAYACAK «KENT ENSTİTÜLERİ» KAVRAMI ÜZERİNDE DE DURDUKLARINI AÇIKLADI

ANKARA (ANKA)

Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur, «Köy Enstitüsüne, bugün, Türkiye'nin kırsal kesiminin, çeşitli yerlerde ihtiyacı vardır» demiş, kırsal kesimden gelenlerin, büyük kentlere uyumunu sağlayacak. «Kent Enstitüleri» kavramı üzerinde de durduklarını açıklamıştır.

Uğur, Yankı dergisinin sorularını cevaplandırırken, Köy Enstitüleri üzerinde düşüncelerini şöyle anlatmıştır:

«Bunlar Türk eğitim tarihinin çok önemli kuruluşlarıdır. Köye öğretmen gitmiyordu. Köyün insanı eğitildi ve köye gönderildi. Gidenler, köylüyü küçük görmediler. Bulundukları yerin üretimine de katkıda bulundular. Bunlar hâlâ çağdaş.. Köy Enstitüleri bir yerden sonra robot sayılacak.

İnsana hümanizm ve

Devamı Say. 7, Sü. 5'de)

Teşvik Tedbirleri yeniden gözden geçiriliyor

- Sanayi Bakanı ALP, üretimi büyük çapta aksatan döviz darboğazının önlenmesi için dış temasların yoğun bir biçimde sürdürüldüğünü belirtti ve sanayileşme çabalarında kamu sektörü kadar özel sektöre de önemli görevler düştüğünü söyledi.

ANKARA, (ANKA)

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp, sanayileşme çabalarında, kamu sektörü kadar, özel sektöre de önemli görevler düştüğünü söylemiştir. Alp, Millet Meclisi Genel Kurulunda, bakanlığı bütçesi görüşülürken yaptığı konuşmada, motor imalâtı olmayan bir sanayiden, gerçek sanayi diye söz edilemeyeceğini belirtmiş, teş-

(Devamı Say. 7, Sü. 1'de)

Tunç, Çelebi, Feyyat ve Ünsal'ın yasama dokunulmazlıkları kaldırılmayacak

Cumhurbaşkanlığı Kontenjan Senatörü Halil Tunç, Tabii Senatörü Emanullah Çelebi, İstanbul CHP Senatörü Mehmet Feyyat, Erzincan CHP Senatörü Niyazi Ünsal'ın yasama dokunulmazlıklarının kaldırılmasına gerek olmadığına ilişkin Cumhuriyet Senatosu kararları Resmi Gazete'nin dünkü sayısında yayınlanmıştır.

Türkiye, fiyat artışları bakımından 24 ülke arasında birinci

HABER MERKEZİ

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından yapılan 1978 yılının ilk araştırmasında, Türkiye'nin 24 ülke arasında fiyat artışları bakımından yüzde 36.6 ile birinci sırada geldiği saptanmıştır.

1978 yılının ilk iki ayında OECD'ye üye ülkeler arasında yapılan araştırmada, ortalama fiyat artışlarının yüzde 0.4 olduğu belirlenmiştir.

Raporda fiyat artışlarının en düşük olduğu ülkelerin başında yüzde 1.1 ile İsviçre ve sırasıyla yüzde 3.5 ile Federal Almanya, yüzde 4.3 ile Lüksemburg; yüzde 4.6 ile Avusturya, yüzde 4.8 ile Japonya ve yüzde 5.4 ile Hol

(Devamı Say. 7, Sü. 9'da)

Pol-Der İstanbul Şubesi Genel Kurul'u 4 Mart'a ertelendi

İSTANBUL (İSTA)

Kısa adı POL-DER olan Polis Derneği İstanbul Şubesinin 3. Olağan Genel Kurulu bugün İstanbul'da toplanmış, çoğunluk sağlanmadığı için de 4 Mart Cumartesi gününe ertelenmiştir.

Devamı Say. 7, Sü. 5'de)

ÖYKÜ ve GERÇEK

Kapitalist dünya derin bunalımda. Türkiye, Cumhuriyet tarihinin en derin bunalımını yaşıyor. Bunları bilmeyen, söylemeyen, kabul etmeyen yok. Sermaye çevreleri de, işçi sınıfı hareketi de yadsınamayacak kadar açık olan bu gerçekte birleşiyorlar. Ayrılık konuları bunalımın nedenleri ve suçluların saptanmasında başlıyor. Ne yapılması konusunda doruk noktasına varıyor. Bunalımın suçlusu işbirlikçi tekelci sermaye çevreleri, kendi kendilerini ele vermemek için bunalımın nedeni ve suçluları üzerinde durmuyorlar. Geçiştiriyorlar bu konuyu. Ya da petrol krizi vb. gibi **«sonuç» ları «sebep»miş** gibi göstererek hedef şaşırtıyorlar. **«Biz şimdi suçlu aramayı bırakalım bunalımdan nasıl kurtulacağız onu düşünelim»** diyerek, **«kemerleri sıkma»** politikasını öneriyorlar. Bunalımın yükünü işçi ve emekçilere yüklemek istiyorlar.

İşçi sınıfı hareketi, sınıf sendikaları, gerçek suçlunun günü dolmuş, artık devlet desteğiyle bile ayakta duramıyan tekelci kapitalizm olduğunu biliyor ve açıklıyor. Ne var ki bunalımın suçlusunu ve gerçek nedenlerini saptamak doğru ve tutarlı bir savaşım için gereklidir. İşçi sınıfı hareketi için önemli olan bunalım koşullarında nasıl davranması gerektiğini saptamaktır.

Bu konuda Dünya ve Türkiye işçi sınıfının kararı açık ve kesindir. Bunalımın suçlusu ve nedeni işçi sınıfı ve emekçi halk olmadığına göre, onun yükünü de işçi sınıfı ve emekçi halk taşımaya razı olmayacaktır. Emperyalizmin, tekelci sermayenin bu yoldaki tüm girişim ve baskılarına karşı ne pahasına olursa olsun direnilecektir.

İşte Türkiye'de sınıf sendikacılığının başını çeken Maden-İş'in kararı da bu olmuştur. 8 ay süren Büyük Grev işte bu karar doğrultusunda verilmiş bir zorlu ve onurlu savaşımdır.

Tekellerin önerisiyle birleşen "Solcular,,

Hal böyleyken Maden-İş Büyük Grevi'nin, ülkemizin içinde bulunduğu derin bunalımın göstergeleri ve sonuçları olan, elektriksizlik, enerjisizlik, hammaddesizlik, dövizsizlik koşullarında gerçekleştirilmesini, eleştiren «solcular» var. Bunlar gerçekte bunalım koşullarında işçi sınıfımıza grev silâhını kullanmaktan vazgeçmesini, bunalımın yükünü kabullenmesini öneriyorlar. Yani Tekellerin önerisinde birleşiyorlar. Üstelik bu öneriler, döviz darboğazını, enerji yetersizliğini, kapitalizm sürdükçe aşamayacak bir ülkede, Türkiye'de ortaya atıldığında, sendikal hareketi sürekli pasifize etmekten başka ne işe yarayabilir?

İşçi sınıfı bilimini ve ekonomi-politik "İlmini,, masal-öykülerle ve "Çok bilimsel,, makalelerle Maden-İş'e öğretmeye kalkanlar şöyle dünyada ne olup bittiğini öğrenseler çok iyi olacak. Belki böylece işçi sınıfı hareketi dolu dizgin ilerlerken, "İlerleme,, düşmanlığı ile sürekli nal toplamaktan da kurtulurlar

Ali KARATEPE

Türkiye'de kapitalizmin derin sürekli ve kalıcı bir bunalım içinde olduğunu yazıp çizenler, sıra bunalıma karşı savaşıma gelince hernedense dediklerini unutuveriyorlar. Üstelik bu unutkanlıkla, sınıf sendikalarına «Ekonomi politik» dersi vermeğe kalkıyorlar.

Normal koşullarda, tek tek işyerlerinde grev kararı alınırken, işyerinin hammadde, para, stok ve satış durumunun alabildiğine irdelenmesi gerekliliğini bilmeyen yok. Ama bunları, derin ve kalıcı bunalım koşullarında, bunalımın yükünü işçi sınıfına yüklemek için azgınca saldıran işbirlikçi tekellere karşı genel bir savaşım kararının alınmasında kullanılacak ölçütler olarak öne sürmek işçi sınıfı bilimini hiç anlamamak demektir. Günümüz gerçeklerinin farkında olmamak demektir. İşçi sınıfını savaşın en gerektiği anda silahları bırakmaya çağırmak demektir.

Bilindiği gibi, diğer bunalım dönemlerinden farklı olarak, kapitalist sistemin içinde bulunduğu bu derin bunalım koşullarında grevler alabildiğine artmaktadır. Tüm kapitalist dünyada grevlerin azalış-artış eğrisi ekonominin, gelişme-gerileme eğrisini artık tekrarlamaz olmuştur. Geçmişte konjonktür iniş-çıkışına bağlı olarak sınıf savaşımnıda azalış-çoğalışlar olurken, artık sürekli bir artış gözlenmektedir. Bu gerçekler karşısında, istatistik meraklısı, küçük partilerin, küçük adamları şimdi de dünya işçi sınıfı hareketinin ihanet içinde olduğunu açıklarlarsa hiç şaşmayalım.

Evet işçi sınıfı bilimini ve ekonomi-politik «ilmini» masal-öykülerle ve «çok bilimsel» makalelerle Maden-İş'e öğretmeye kalkanlar, şöyle dünyada ne olup bittiğini öğrenseler çok iyi olacak. Belki böylece işçi sınıfı hareketi dolu dizgin ilerlerken, «ilerleme» düşmanlığı ile sürekli nal toplamaktan da kurtulurlar. Kurtulurlar diye umalım ve bu arada, onların mantığını ve yöntemini kullanarak, haddimiz olmayarak bir masal-öyküde biz anlatalım.

Büyük savaş masalı

«Günün birinde, ABD tekelleri içine düştükleri ekonomik bunalımdan çıkış yolu olarak, silâh satışını ve yapımını arttırmayı hesaplamışlar. Bu amaçla Asya'nın uzak ve zengin doğal kaynakları olan bir ülkesinde savaş çıkartmışlar. Ülkenin adı, önemli değil, meselâ Vietnam olabilir. Savaş başlamış, bol bol silâh ve askeri araç tüketilmiş, silâh satışları arttıkça artmış. Silâh tekellerinin, keyfine diyecek yokmuş...

Bu uzak Asya ülkesinde kendisini devrimci diye tanıtan bir «sahtekâr» (adı önemli değil, meselâ Ho Şi Min olabilir) varmış. Bu adam ABD tekelleriyle gizlice anlaşıp, «Ulusal Bağımsızlık», «vatan, millet» edebiyatıyla halkını savaşa kışkırtmış. Halk bu sahtekârlıktan habersiz, vatanı için sanarak ölürken, aç kalıp, çile çekip savaşırken, ABD tekellerinin kârı arttıkça artmış. Ve bunalım hızla atlatılmış. Üstelik dünyanın diğer ülkelerindeki işçiler ve halklarda «enayi» gibi bu uzak Asya ülkesinin halkına yardım etmiş onlara, silâh cephane ve moral vermişler. Savaşın sürmesini, uzamasını sağlayarak farkında olmadan ABD tekellerinin çıkarına hizmet etmişler. Sonunda, ABD tekelleri yeterince kâr edip, bunalımı atlatınca savaşa son vermiş. Ho Şi Min adlı adam da ülkesinde zafer kazanan kahraman bellenmiş. Onlar ermiş muradına, biz çıkalım kerevetine... Ya işte böyle kötü ve sahte yöneticiler, devrimcilik adına, emperyalizme hizmet ederler. Üstelik geniş yığınları, halkları da kendi emellerine alet ederler.

Ne dersiniz, bu «masal-öykü», «masal-öykücü» ve «oyun içinde oyuncu» mantık ve yöntemi ninsanı alıp nerelere götürebileceğini göstermiyor mu?

Politika'DAN MEKTUP

1 Mart 1978

Biz bu satırları okurken, Politika'nın yazıişlerinden, teknik sorumlularına, idari görevlilerinden, dizgicilerine, mürettiplerine kadar tüm kadrosu yorucu günler yaşıyor. Bir süreden beri gözlediğiniz dizgi sistemindeki değişikliği baskı sistemindeki değişiklikle tamamlayıp bütünüyle **«yeni bir sistemle dizilip basılan bir politika»**nın hazırlık çalışmaları sonuna geldi çünkü. 1 Mart 1978 gününden itibaren Politika kendi tipo dizgi tesislerinde dizilip hazırlanacak ve Güneş Matbaacılık Anonim Ortaklığının rotatifinde basılacak.

Bir gazete için yukarıda sözünü ettiğimiz değişiklik, yeniden kuruluştan daha da zorludur. Bir yandan eski düzeni sürdürmek (gazete her gün yayınlanacaktır çünkü) bir yandan da yeni düzeni oturtmaya çalışmak. Bir anlamda Politika'nın tüm personeli bir haftadır günde iki gazete çıkarıyor yani...

Geçiş döneminin dayattığı zorunluklar var. Öncelikle gazetenin biçiminde, tüm okuyucularımızın gözlediği bir tıkızlık, bir karışıklık oldu. Bu elden geldiğince aza indirgenmeye çalışıldı. Ama gene de gazetenin görünüşüne yansıdı. Umuyoruz ki bir iki gün içinde bu sakıncayı da yok edebileceğiz ve sizlere biçimiyle **dört başı bayındır bir Politika** sunabileceğiz.

Politika'daki yenilenme salt biçimsel değil. 1 Mart 1978'den itibaren Politika içeriğiyle de bir sıçramaya hazırlanıyor. Okuyucunun **«bir gazeteden beklediğini»** eksiksiz yerine getirme çabasıdır bu. Ama elbette sözünü ettiğimiz **«bir gazete»** soyut, sınıflar savaşımından, demokrasi, bağımsızlık, barış sosyalizm savaşımından bağımsız değildir. Politika baştan beri işçi sınıfının, emekçilerin, tüm alınteri ile geçinenlerin günlük gazetesi olma kavgasını verdi. Şimdi verdiği kavga da böyle. Kavga daha iyi, daha yararlı, daha başarılı, daha yetkin bir **demokratik silah** kavgasıdır.

Bir iki gün içinde gerek bu gazetenin ilk sayfasında, gerekse TV'de, Politika'nın sunacağı yenilikleri, Politika'nın yeni girişimlerini duyuracağız. Umuyor ve inanıyoruz ki Politika görevini daha iyi ve daha yetkin bir şekilde yerine getiren bir günlük gazete olarak demokrasi savaşımındaki yerini pekiştirecektir.

Sözün tam da bu noktasında bir hatırlatma yapacağız. Hatırlanacaktır, bir süre önce Politika parasal bir darboğaza girmiş ve bunu bütün açıkkalpliliği ile okuyucularına duyurmuştu. Şimdi de gene bütün açıkkalpliliğimizle bu darboğazı aştığımızı, daha iyi, daha yetkin bir Politika gazetesi sunmamıza engel olacak parasal sıkıntıları **çok büyük ölçüde çözümlediğimizi** duyurmak istiyoruz.

Gene hatırlanacaktır, o günlerdeki parasal darboğazı aşabilmek için aldığımız somut önlemlerden biri de net baskı miktarımızı hemen hemen yarıyarıya düşürmek olmuştu. Kâğıt giderlerini karşılamak amacıyla yaptığımız bu baskı indiriminin çapı, gazetenin o günkü net satış miktarına ulaşmıştı.

Sevindiricidir ki, okurlarımızdan gelen sürekli taleplerle, bayilerden gelen artış istemleri ile daha o parasal darboğaz yaşanırken bile gazetenin baskı miktarını parasal olanaklarımızı son sınırına kadar zorlayıp artırdık. Oysa şimdi bizi isteklerin tümünü karşılayacak oranda gazete basmaktan alakoyacak hiç bir engel yok. Sözün kısası **Politika önümüzdeki** günlerde, şu anda yaptığı net baskı miktarını tam üç misli artıracaktır. Bunun anlamı ise Türkiye'nin her yerinde Politika gazetesini bulmak mümkün olacaktır.

Ama hemen vurgulayalım Politika'nın okuyucu sayısını çoğaltmak, daha da, daha da çoğaltmak, gerek bu gazetenin yönetim görevlilerinin gerekse **tüm Politika okuyucularının** birincil görevidir.

Politika haberleri en doğru, en eksiksiz, en geniş biçimde vermeyi, olayları bilimsel bir yorumla ele almayı, dizi yazılarında, röportajlarında, hasılı **gazetenin her satırında** demokrasi savaşımına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. Bu bakımdan gazetenin daha da, daha da yaygınlaşması, bir anlamda demokrasi savaşımının güçlenmesi anlamına gelmektedir.

İşte bu konuda **Politika okuyucularına da önemli görevler** düşüyor. Bulunduğu yörede **Politika okuyanların sayısını artırmak, Politika'yı yurdun her köşesine yaymak** çabasında okuyucularımızın somut ve **gönüllü** katkısına bel bağlıyoruz.

Politika pek çok darboğazı okurlarının omuz vermesi ile aştı. Yukarıdaki paragrafta açıkladığımız sorunun çözümünü de okuyucularla el ele, omuz omuza başaracağımızdan kuşkumuz yok.

Önümüzdeki günlerde Politika'nın okuyucularına çağrısını ayrıntılı olarak sunacağız ve duyuracağız. **Politika daha iyi, daha etkin, daha yaygın, daha gelişkin bir gazete olma** çabasını sürdürürken gücünü sadece ve sadece okurlarının omuzdaşlığından alıyor ve alacak.

1 Mart'ta daha mükemmel bir Politika gazetesi için başlayacağımız kampanyaya hazırlanıyoruz şimdi. Bu kampanyanın somutlanışını ise en geç 6 Mart Pazartesi günü gerçekleştirme umudu ve dileğindeyiz.

---

sağcı basından seçmeler

"Devletin güvenlik kuvvetleri'nin yardımcılarının,, yakınları, tehditleri...

Özaydınlı'nın siyasal terminolojiye katkı niteliği taşıyan «eylemli - silahlı sol» ve «eylemli - silahlı sağ» terimlerini bol bol kullandığı ünlü konuşmasından sonra sağcı basın Özaydınlı'yı boy hedefi aldı.

Keza polisin bazı komandoları gözaltına alması, sorgulaması, mahkemeye sevketmesi de bir yakını ve tehdit sağanağına yol açtı. Bu güne kadar «Devlet»in koruyucu elini sırtlarında duyanlar, bu «el»in hafifçe kalkmasından bile ürküp çığlık çığlığa bağırıyorlar. Sağın kalemşörleri de bu konuya olağanüstü ağırlık tanıdılar.

Hergün bir komandocu basının «resmi»si sayılmak gereken bir gazetede bu çığlık ve tehditler en büyük yoğunluğu kazandı. «Sentez» başlıklı köşesinde yazan Tana Akyol, tüm çabasını «bizim tosunlara değil ilericilere; solculara vurun» propagandasına ayırdı:

> **Türkiye'de «gizli örgüt» deyince aklımıza hep komünist teşkilâtlar gelirdi. Bir de baktık ki, televizyonda «sağcı bir gizli örgütün» ortaya çıkarıldığı, öldürülecek öğrencilerle ilgili listelerin bulunduğu ve işin bir ucunun da MİSK'e dayandığına dair bir haber....**
>
> **«Gizli Örgüt» yakalama konusunda bu kadar hassas olan ve MİSK gibi kanuni bir kuruluşu bile bu işe bulaştıran polis, öküzün altında bulduğu buzağıları neden ineğin altında aramaz belli değil!...**

ŞU KOMANDO YÜZBAŞISI DA KOMÜNİSTMİŞ MEĞER

Hergün [illegible] da yetinmiyor. Başyazısında Polis'in gözaltın[illegible] dığı ve mahkemenin tutuksuz yargılanmalarını kararlaştırdığı 61 komando olayına değiniyor ve... Ve atıyor. O kadar atıyor ki sonunda eski komando subayı, kaçakçı, bilmemneci yüzbaşı eskisini bile Moskova'dan emir alan bir komünist haline getirebiliyor. Bu çorbanın tuzu da Ermeni örgütleri filan oluyor tabii:

> **Sayın Ecevit Anarşi'nin kaynağı olarak ülkücüleri göstermek gayretindedir. Son günlerde meydana gelen bazı yeni gelişmeler Ecevit'in bu gayretlerini boşa çıkarmıştır. Solculara dinamit lokumları, patlayıcı maddeler ve diğer başka etkin silahlar satan bir anarşistin yakalanması, anarşinin kaynağını başka yerlerde aramak gerektiğini yeniden ortaya koymuştur. Edinilen bilgiler eski komando yüzbaşısı olan solcu anarşistin Türkiye'yi parçalamak isteyen Ermeni kuruluşları ile yakın bir işbirliği içerisinde olduğunu ortaya koymaktadır. Bir çok Mao'cu ve Moskova'cı gizli örgütte Ermeni asıllı komünistlerin liderlik yaptığı bilinen gerçeklerdir.**
>
> **Anarşik eylemlerin kaynağı olarak ülkücüleri göstermek, CHP'nin siyasi rakiplerine çamur atmak için imal ettiği çirkin bir iftiradır. Bu iftiraya inanarak ülkücüleri anarşinin kaynağı olarak kabul etmek ise, kocaman bir gaflettir.**
>
> **Ortada «faşizm silahla ezilecektir» «kurtuluşa kadar savaş», «halkçı devrimci kavgamız sürecektir» diyen solcu militanların sürdürdükleri bir kanlı anarşi vardır. Devleti yıkmak isteyen bu silahlı militanlar gözü dönmüş bazı Ermenilerle de devletimizi parçalamak isteyen diğer unsurlarla işbirliği içerisindedirler.**
>
> **Yetkililer herhalde evlerinde solcu militanların attıkları bombalar patladığı zaman uyanacaklar. Ama belki de o zaman bu uyanış kendilerine ve memlekete artık bir yarar sağlamıyacaktır.**

ÇILDIRTMAYIN ŞU TOSUNU

Komandocu gazetecilik yarışında bayrağı Hergün'e kaptıran ama hâlâ da yarışı bırakmayan Millet ise Metin Arif adlı yazarına 21 Şubat günü «Çıldırmak üzereyim. Allahım sen bana sabır ver» gibisinden yaveler döktürüyor. Metin Arif «Ben bir ülkücü olarak...» başlığını taktığı yazısında şöyle diyor:

> **Barış ve kardeşlik böyle mi tesis edilir? Üstüme üstüme gelmenin anlamı var mı? Şu ana kadar ve belli bir süre daha ben, milletime yeni yeni meseleler hüklememek için bütün haksızlıklara göğüs gerdim. Meşru müdafaa hakkını bile kullanmayı aklıma getirmeyeceğim. Ama ya belli bir süre sonra büyük milletimin menfaatinin korunmasının yumruklarıma düştüğüne hükmedersem n'olacak?**
>
> **İnsanın çıldırması içten bile değil. Bir ülkücü olarak bunca baskıdan bunca zulümden, bunca gözyaşında da bir «hikmet» vardır, elbet diyorum.**
>
> **Allah'ım sen bana sabır ver...»**

DÖNEK KOMANDO AVUKATLIĞINDA

Bayrak Gazetesi'nin ikinci sayfasına yerleşen 1951 yıllarının ünlü döneği Aclan Sayılgan da bu yaygaraya eşlik etti. Sayılgan, zamanında az buçuk (sosyalist terminoloji» yalamışlığından yararlanıp, diğer sağ yazarlardan ayrı bir üslup tutturmaya çabalıyor. Görünüşte «küçük burjuva hükümeti» filan gibisinden bilgiçlikler taslıyor ama 22 Şubat günkü yazısının son paragrafında maskesini bir defa daha sıyırıveriyor:

> **Özaydınlı cinayetlerin faillerinin yüzde sekseninin yakalandığını söylemektedir. Kızılayın dörtyakasını tutar, önüne geleni katil diye içeri alırsan, maktul sayısından fazla katil sayısı bulursun. Ama, bunun manası failleri yakaladım demek değildir.**
>
> **Hodri meydan, gel hesaplaşalım paşam!**

YAKALANANLAR KOMANDO DEĞİLMİŞ MEĞER

Son Havadis Babıali'de son günlerini yaşayan bir gazete. Son günlerinde yazarları adeta topluca komando tosunlara yaraşıyorlar. Demirel'in sadık kalemşörlerinden Yalçın Uraz bile komandoları kollamak icin zekâsını epey zorluyor. Sonuç nafile olmuş ama gene de kararı siz verin:

> **Eğri oturup doğru konuşalım: AP iktidarları döneminde toplu tutuklamalar, işkenceler olmamıştır. 12 Mart'ın işkence edebiyatını yapanlar — gerçek sol'un dışında — iktidar çorbasına kaşık daldıramıyan küçük burjuva bürokratlarıdır. Oysa şimdiden iktidarlarının daha bir ayı dolmadan, anneler, İçişleri Bakanına çıkıyor, çocuklarına sağcı oldukları için işkence yapıldığı kuşkusunu bildiriyorlar. Polis, daha küçük burjuva bürokratı iktidarına tam oturmadan işgüzar yandaşları tarafından politikaya alet edilmek isteniyor.**
>
> **Etki ve tepki kanunu unutmaz yakın tarihten ders alırsak polis'i kurtarırız. Tek taraflı girişimlerle iç barışın sağlanacağı konusunda bir inanca sahip değiliz.**

KABAKLI HOCA'NIN TİMSAH GÖZYAŞLARI

Tercüman'ın Ahmet Kabaklı Hoca'sı ise değindiğimiz polis operasyonları ile 1944'lerin ünlü «TABUTLUK» olayına paralellik kuruyor. Gözyaşları içinde polis mezaliminden yakınıyor Kabaklı Hoca. Yüzlerce yurtsever kurşunlanırken kılını bile kıpırdatmayan Kabaklı'nın incileri şöyle:

> **Demokrasi ile geçirdiğimiz nice çileli safhalara rağmen, şu 1978 yılının, yeni hükûmetinde bile, gençlerimizi yıldırmak için yeni TABUTLUK ve işkence odaları donatıldığını okuyup işitmek, dehşet veriyor. Sırf «anarşiyi sağcılar çıkartıyor» gibi batıl, ve yüzde yüz hilâfı hakikat bir iddianın ispatı için, gençlerimiz rastgele yakalanıp işkenceye konuluyor; «faili mechul» cinayetleri üstlenmeye ve itirafa zorlanıyorlar. Mahkemelerimiz, düzmece evrak ve belgelerle aldatılmak isteniyor. Polis, yukardan emirlerle, suçluların değil sadece milliyetçilerin hasmı olarak kullanılıyor.**
>
> **Bu gençlerden biri olan Mehmet Acar'ın, basın toplantısındaki ifşaatı, gazetelerde parça parça çıktı. Söylediklerinin her noktası doğrudur; çünkü yalanlanmamıştır. Fakat anlattıklarının onda biri dahi olsa, polis teşkilâtının A'dan Z'ye değiştirilmesi, müdürlerinin en ağır cezalara çarptırılması ve İçişleri Bakanı'nın Yüce Divana sevki gerekir.**

VE İŞTE DEMOKRASİ...

Tercüman'ın hukuk da yalamış yazarı Ergun Göze daha üst düzeyde, ağırbaşlı (!) tahlillerle eğiliyor konuya. Göze eğiliyor ama, eğilirken demokrasinin belini dekırıveriyor. Sağcı ve solculara karşı devletin görevlerini inceleyen bu bilimsel makale aynen şöyle yazıyor:

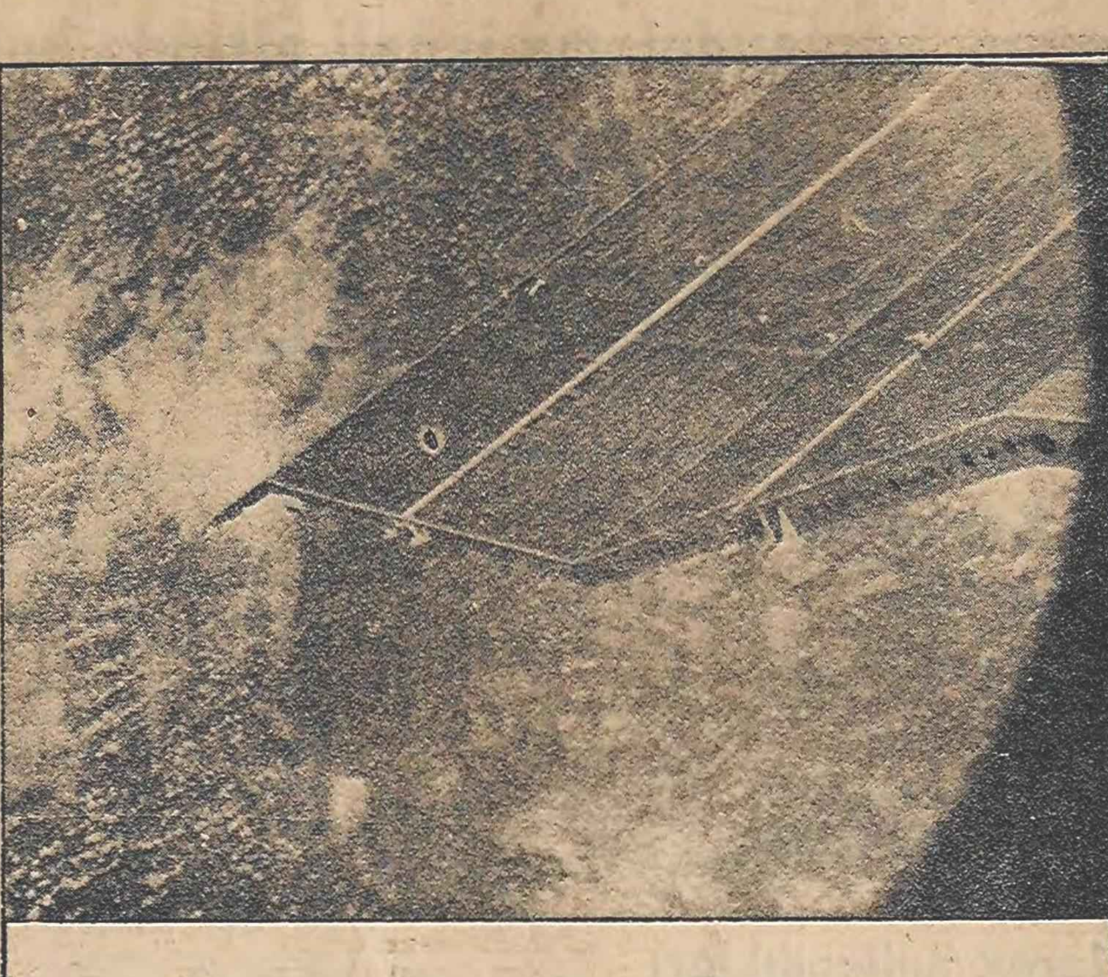
> **Önceki günkü Meclis müzakereleri esnasında Ecevit'in İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı şunu söyledi «sağ'a da sol'a da aynı işlem yapılacak». İşte felâketimizi bu sözün altında yatan mantık doğurmaktadır, gerçeklere ters düşen mantık.**
>
> **Bu mantık, CHP'nin ömrü boyunca yeşerttiği günah tarlasının en kalıcı meyvesidir - ve aslında bu söz «Soldan tehlike gelmez, asıl tehlike sağdadır.» demektir.**
>
> **Sağcı ile solcuyu bir tutmak gerçeklere hakaret etmektir. Nitekim, İçişleri Bakanı da bunu yaptırmakta, ne kadar vatansever, masum, devlet - millet âşıkı fakir Anadolu genci varsa mahkemeye sevketmektedir. Sanki ayaklanmaya girişmişler gibi - devlet yıkıcı solcuların yüreği yağ bağlıyor - bu CHP mantığıdır. «Sağ soldan daha tehlikelidir» safsatasından kaynak alır. İrfan paşa bu mantığın zebunudur. Örfi İdare Komutanı iken yağmur duasına çıkan mâsum Eskişehir halkını takip edecek kadar bu mantığın esiridir. Milletin duasına bile karışan bir zihniyetin sağ ile solu bir tutmasındaki tehlikeyi kavrıyabiliyor musunuz.**
>
> **Anarşinin kaynağı işte bu zihniyettir. Anarşi İçişleri Bakanının zihnindedir.**

DDGF Kongresi ırkçılığı kınadı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu'nun, Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin başkenti Berlin'de başlayan kongresi sürmektedir. Kongre sırasında, **«Gençlik Güney Afrika'yı Destekliyor»** adı altında özel bir oturum yapılmış ve bu oturumda Güney Afrika'daki ırk ayırımı kınanmıştır. Yapılan oturumda, Güney Afrika, Rodezya ve Namibya'da ırk ayırımı üzerine dayanan baskılara son verilmesi istenenerek bu ülkelerin halkları ile dayanışma içinde bulunulduğu belirtilmiştir. Oturumda ayrıca, İsrail'in de Ortasoğu'da siyonist bir politika izlediği belirtilmiş, emperyalizmin, gericiliğin ve siyonizmin, gençliğin çıkarları ile bağdaşmadığı açıklanarak siyonist politika kınanmıştır.

Bu arada, DDGF kongresi sırasında çocuklarla ilgili olarak da özel bir oturum yapılmıştır. Oturumda, çocuklara mutlu bir gelecek sağlamanın başta gelen görevlerden birisi olduğu belirtilmiştir. Bu görevin yerine getirilebilmesi için, silâhlanma yarışına son verilerek silâhsızlanmanın sağlanması ve nötron bombasının yasaklanması gerektiği belirtilmiş, bu amaçlar için savaşım verileceği açıklanmıştır.

Salyut 6 kozmonotları uzayda 12. haftaya girdi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Yeniden insanlı bir uzay aracı ile kenetleneceği bildirilen Salyut-6 yörünge istasyonunda kozmonotların çalışmaları sürmektedir. Doğal kaynakların bulunduğu yerleri belirlemek için fotoğraflarda çeken kozmonotlar, uzayda 12. hafta çalışmalarına başlamışlardır. Resimde, Salyut-6'dan çekilen fotoğraflardan birisi görünüyor.

Vietnam barış önerilerini yineledi

Vietnam Çin'in kendisini desteklediğini yalanladı

YENİ DELHİ (A.A.)

Yeni Delhi'de bir basın toplantısı düzenleyen Vietnam Başbakanı Fam Van Dong, Hanoi Radyosu'nun verdiği bir haberi yalanlayarak, Çin'in Kamboçya'ya karşı ülkesini desteklediğini yalanlamıştır.

Başbakan Fam Van Dong, Vietnam'ın Çin ile ilişkilerinin «Geçmişte ve şimdi iyi olduğunu, gelecekte de iyi olacağını» söylemiştir.

Başbakan Fam Van Dong, Vietnam ile Kamboçya arasındaki anlaşmazlıkta Vietnam'ın 5 Şubat tarihli barış önerilerinde açıkladığı tutumunun, Vietnam'ın barış davasını başarıya ulaştıracağına inandığını söylemiştir.

BARIŞÇI BİR SONUCA ULAŞMA AMACI

Bilindiği gibi Vietnam bu önerilerinde, iki ülke arasında hemen ateş-kesin sağlanmasını, Vietnam ve Kamboçya birliklerinin sınırdan beşer kilometre geri çekilmelerini ve iki ülke arasındaki görüşmelere derhal başlanmasını önermişti. Vietnam daha sonra yaptığı bir açıklama ile Kamboçya'dan kendi önerilerini hazırlamasını istemiş, sınır anlaşmazlığının barışçı bir biçimde çözüme bağlanması için Kamboçya'nın başka olumlu önerileri varsa bunları görüşmeye hazır olduğunu açıklamıştı. Ancak Kamboçya tarafından bu önerilere hiç bir olumlu yanıt gelmediği gibi, Çin'in Kamboçya'ya karşı Vietnam'ı desteklediği biçiminde bazı söylentiler ortaya çıkmıştı. Ancak Hindistan'a bir ziyaret yapmakta olan Vietnam Başbakanı Dong, düzenlediği bir basın toplantısında bu haberleri yalanlayarak, Vietnam'ın çatışmayı sürdürmeye değil, belirttiği önerilerle barışçı bir sonuca ulaşmayı amaçladığını yinelemiştir.

Sovyetler, çölleri deniz suyu ile sulamaya hazırlanıyor

MOSKOVA (ANKA-DPA)

Dünya okyanusları ve denizlerindeki sınırsız su kaynaklarının, kurak bölgelerin sulanmasında kullanılabileceği ve buraların verimli tahıl alanları haline gelebileceği bildirilmiştir.

Sovyet resmi TASS ajansı tarafından verilen haberde, deniz suları ile öteki tuzlu ve madensel suların sulama amacı ile kullanılması için Sovyet Azarbeycan'ı ile öteki bazı bölgelerde yürütülen deneme çalışmalarının olumlu sonuçlar sağladığı kaydedilmiştir.

Sovyetler Birliği'nin önde gelen toprak ıslah uzmanlarından olan Profesör Ekber Bekhbudov'a dayanarak verdiği haberde ajans, Hazar Denizi kıyısındaki Apsheron Yarımadası'nda tatlı su ile karıştırılmış ya da saf deniz suyu ve tuzlu ve madensel su kaynakları ile sulanan zeytin ve narenciye plantasyonlarında tam bir başarı elde edildiği ayrıca çam ağaçları yetiştirildiğini, Dağıstan'da da, deniz suyu ile sulanan plantasyonlarda hektar başına beş ton ürün elde edildiğini bildirmiştir.

TASS, bilim adamlarının, madensel suların, buğday ve öteki tahıl ürünlerinin sulanmasında da olumlu sonuçlar verdiğini belirttiklerini açıklamıştır.

Çin'de sekiz kişi daha idam edildi

İdamın gerekçesi "ÇKP Merkez komitesine karşı derin bir hoşnutsuzluk duygusu ile hareket etmek,,

PEKİN (A.A.)

Güney Çin'de Çekiang'ın başkenti Hanglov'da onüç «karşı - devrimci grub»un ortaya çıkarıldığı iddia edilmiştir. Siyasal muhaliflerden oluşan bu gruplara önderlik edenlerden sekiz kişi ise idam edilmiş, durum, kentin duvarlarına asılan resmi bir bildiri ile açıklanmıştır.

Öğrenildiğine göre 13 grupta 32 kişi bulunmaktadır. Mahkeme edilir edilmez idam edildiklerini gösterir şekilde adları kırmızı boya ile çizilmiş sekiz kişinin dışında kalan öteki kişiler ise ağır hapis cezalarına çarptırılmışlardır.

Çoğu, 30 yaşından küçük kişilerden oluşan gruplardan birisi, «Siyasal programlı karşı-devrimcilik faaliyetinde bulunmak»la suçlanmıştır.

Afişe göre bu grubun üyeleri «Başkan Huo Kuo Feng'in yönettiği Çin Komünist Partisi Merkez Komitesi'ne karşı derin bir hoşnutsuzluk duygusuyla hareket etmişlerdir.»

OLAYLAR VE GERÇEKLER

bilge diclehi

Silahsızlanmayı hedefleyen ordu

Yanılmadınız. Gözlerinizi ovuşturup, «bu da neden bahsediyor» demeyin. Yazımızda kuruluş yıldönümünde silahsızlanmadan amaç olarak bahsedilen ve barış savaşımının öneminin vurgulandığı bir ordudan, Kızılordu'dan söz edeceğiz.

Ekim Devrimi'nin gerçekleştirilmesinden sonra emekçi yığınların bu en önemli kazanımının korunması emperyalist işgalcilerin Sovyet topraklarından çıkarılması ve halkın iktidarının güvenlik altına alınması acil bir görev olarak ortaya çıkmıştı. Ekim Devrimi'nin başarısını engellemek ve yeryüzündeki ilk sosyalist ülkeyi dize getirmek amacıyla İngiliz, Alman, Amerikan, Japon ve Fransız emperyalistleri, Sovyetler Birliği'ne asker çıkartmiş ve ülkeyi paylaşmaya yönelik girişimlerini hayata geçirmeye çalışmışlardı. Bu saldırıları karşılamak için Sovyet yönetimi 28 Ocak 1918'de Kızıl İşçi ve Köylü Ordusunu oluşturmuş ve 11 Şubat'ta da donanmanın temellerini atmıştı. Alman emperyalistlerinin ateş-kes'e karşın Sovyet halkına saldırması üzerine Lenin: «Sosyalist ana vatan tehlikede» bildirgesini yayınlamış ve bu bildirge, Sovyet insanlarının ülkelerini ve devrimlerini korumak için seferber olmalarına yol açmıştı.

23 Şubat 1918'de emperyalistler, o zamanki adı Petrogad olan Ekim Devrimi'nin can damarı Leningrad üzerine yürümeye kalkmışlardı. Pskov ve Narva'da emperyalist birlikleri karşılayan işçiler ve köylüler, en önemli kazanımlarını Ekim Devrimini korumak için çarpışmışlar ve büyük bir zafer kazanarak emperyalizme sosyalizmi koruma yolundaki kararlılıklarını göstermişlerdi. Kızılordu'nun kuruluş günü olarak seçilmesi, bu zaferi belgelemek ve aynı zamanda Kızılordu'nun anti-emperyalist ve barış yanlısı niteliğini vurgulamak için 23 Şubat Kızılordu'nun kuruluş günü ilân edilmişti.

Kızılordu, bu niteliğini İkinci Dünya Savaşı sırasında daha da vurguladı. Yeryüzünde savâş çığlıkları atan Hitler faşizmine de ders verdi. Ve faşizmin uluslararası bir sistem olmasını engelledi. Barışın kurulmasına ve bu arada uluslararası yumuşamanın güçlendirilmesine katkılarda bulundu.

Kuruluşunun 60. yıldönümünde ise şunlar söyleniyordu: «Sovyet Ordusu yalnızca savunmaya yöneliktir.» Ve ekleniyordu: «Sovyetler Birliği, nükleer savaş tehlikesini ortadan kaldırmak, yumuşamayı derinleştirmek ve geri dönülmez bir duruma getirmek için, var gücünü harcamaktadır.»

Evet, emperyalistlerin, gerici Pentagon çevrelerinin tüm demagojilerinin boş ve kof yalanlar oldukları, yalnız ve yalnız bu kutlama ve bu sözlerle bile kanıtlanıyor. Silahlanma yarışının kimlerin tarafından körüklendiğini ve nötron bombalarını üretenlerin SALT-II'nin imzalanmasını ertelemek isteyenlerin dünya çapındaki silahsızlanma çalışmalarını durdurmaya çalışanların kimler oldukları açığa çıkıyor. Dünyamızda nötron bombalarına karşı çıkan, silahsızlanmayı savunan ve tüm dünya halklarının en somut ve en acil istemi durumundaki kalıcı barışın kurulmasını hedef olarak seçen orduların bulunması, olağanüstü güzel bir şey...

Somali'nin Etiyopya'ya yaptığı barış çağırısı yalanmış

(ABC AJANSI)

Somali Devlet Başkanı Barre'nin barış çağırısına rağmen Somali ordusunda modern savaş yöntemleri öğretilmeye çalışıldığı bildirilmektedir. Ogaden bölgesindeki cephelerde müstahkem mevziler kurmaya başlayan Somali ordusunun toparlanmaya çalıştığı da öğrenilmiştir.

Batılı gazetecilerin Jijiga yakınlarında yaptıkları inceleme gezilerinden bildirdiklerine göre, Somali askerleri Kara Madra geçidi ve çevresindeki dağlık bölgelerle Harer'in batısındaki yayla ve kayalık bölgede müstahkem durak noktaları kurmaktadırlar. Batılı gazeteciler, Somali ordusunun ilk başta işgal edip sonradan elinden kaçırdığı toprakları geri alabilmek için Etiyopya ile uzun sürecek ve çetin bir savaşa hazırlandığını bildirmektedirler.

İngiltere bağımsız Filistin devletinden yana

İngiltere Dışişleri Bakanı David Owen, işgal edilmiş Arap topraklarında bulunan Yahudi yerleşme bölgelerinin «Yasa Dışı» kurulduklarını ve barışa engel olduklarını söylemiştir.

Amman'da bir grup politikacı, işadamı ile sohbet eden Owen, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın girişimlerinin başarısızlıkla sona ermesi halinde bölgede «çok ciddi bir durumun» ortaya çıkacağını söylemiştir.

Hindistanda seçime katılma oranı yüksek

YENİ DELHİ (AA)

Hindistan'ın altı eyaletinde Cumartesi günü başlayan seçimlere katılma oranının çok yüksek olduğu bildirilmiştir.

İktidardaki «Janata» partisi ile siyasi gücünü yeniden elde etmeye çalışan eski Başbakan Indra Gandi'nin çekişmesi şeklinde geçeceği bildirilen seçimlerin resmi olmayan ilk sonuçlarının Pazartesi gecesi alınabileceği bildirilmiştir.

60 milyona yakın seçmenin oy verdiği altı eyaletin üçünde halen Kongre Partisi iktidardadır.

Atherton Sedat'tan sonra Begin ile görüşecek

TEL-AVİV, (A.A.)

Amerikan Dışişleri Bakan Yardımcısı Alfred Atherton, Mısır'dan aldığı somut önerileri İsrail Dışişleri Bakanı Moşe Dayan'a iletmiştir.

Cuma günü Mısır'da Devlet Başkanı Enver Sedat ve öteki Mısır yetkilileri ile görüşen Atherton, İsrail Dışişleri Bakanı ile önceki gece yaptığı iki saatlik toplantıdan sonra çalışmaları hakkında gazetecilere bilgi vermiştir. Mısır önerilerini Dayan'a ilettiğini söyleyen Atherton, Pazartesi günü Başbakan Begin ve Dışişleri Bakanı Dayan ile görüşeceğini ve İsrail'in karşı tekliflerini alacağını açıklamıştır.

Dışişleri Bakanı Dayan ise yaptığı açıklamada, Mısır'ın, tutumunu hergün biraz daha sertleştirdiğini iddia etmiştir.

Petrol üretiminde Sovyetler birinci

TULSA, (OKLAHOMA), (A.A.)

Dünya petrol üretiminin 1977 yılında yeni bir rekor düzeye ulaştığı, ancak üretim artış oranının 1976 yılı üretim artışından daha düşük olduğu bildirilmiştir.

Petrol endüstrisi ile ilgili bir derginin araştırmasına göre 1977 yılında dünya petrol üretimi % 4,4 oranında artmıştır. Aynı rakkam 1976 yılı içinde % 7,9 olmuştur. 1977 yılı içinde ortalama günlük dünya petrol üretimi 59,8 milyon varile ulaşmıştır.

Batı dünyasında 1977 yılı içinde petrol üretimi artışı % 4,1'dir. Sosyalist ülkelerde petrol üretimi ise aynı yıl içinde % 5,4 oranında artmıştır.

Halen dünyada en çok petrol üreten ülke Sovyetler Birliğidir. 1976 yılı ortalama günlük üretimi 10.92 milyon varil olan **Sovyetler Birliği, 1977 yılı içinde günlük üretimini 13.1 milyon varile yükseltmiştir.**

«OPEC» ülkelerinin toplam üretimi günde 31.1 milyon varildir. 1977 yılı içinde «OPEC» ülkelerinin petrol üretimi sadece % 2,2 oranında artmıştır.

Roma'da neo-faşistler iki çocuğu yaktı

ROMA, (A.A.)

Önceki gece aşırı sağ eğilimli öğrencilerin Roma'da bir eve bombalı saldırı düzenledikleri ve iki küçük çocuğu feci şekilde yaraladıkları haber verilmektedir. Polis çocukların hastaneye kaldırıldıklarını söylemiştir.

Öte yandan Roma'da sol eğilimli üniversite öğrencileri ile polisin çatıştığı, bir polis ve bir öğrencinin yaralandığı, çatışmalardan sonra 30'dan çok öğrencinin tutuklandığı bildirilmiştir.

Bu arada Roma'nın banliyölerinde önceki gün yapılan öğrenci gösterilerinde gözyaşartıcı bombaların atıldığı, sokaklarda barikatların kurulduğu, taş ve sopaların kullanıldığı bildirilmiştir.

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERDEN HABERLER...

● İSTANBUL ŞUBE YÖNETİCİLERİNİN TÖB-DER' DEN İHRAÇ EDİLMESİ KINANDI..

TÖB-DER Adana, Urfa, Maraş, Mersin ve Antep İl ve İlçe şubelerine üye öğretmenler ortak bir açıklama yaparak Genel Merkez tarafından 6 aydır çalıştırılmayarak kapalı tutulan Adana Şubesi'nin açılmasını istemişler, İstanbul Şube yöneticilerinin örgütten ihraç edilmesini şiddetle kınamışlardır. Ortak açıklamalarında Adana Şubesi için Genel Merkez'in yeni bir yönetim atamasını, bu olmazsa eski Yönetim Kurulu'na yeniden görev verilmesini de isteyen öğretmenler TÖB-DER Merkez yöneticilerinin sözlerinde durmadığını söylemişler dir.

Öğretmenler ortak açıklamalarında daha sonra şu görüşlere yer vermişlerdir:
«Merkez yöneticileri Adana ve İstanbul Şubelerinin seçimle işbaşına gelmiş yönetim kurullarını asılsız gerekçelerle Eylül başlarında görevden aldı. Ardından Şubelerin çalışmalarını durdurdu. Genel Merkez Yöneticilerinin bu olumsuz tavırlarına karşın biz öğretmen tabanının söz ve karar sahibi olma ilkesinden hareketle çeşitli çözüm yolları önerdik. Ancak yöneticiler verdikleri sözleri bile yerine getirmediler. İstanbul Şube yöneticilerini de gurupçu bir zihniyetle örgütümüzden ihraç ettiler. Bu tutumlarını şiddetle protesto eder bir an önce Genel Merkez'in her iki Şubeyi de tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesinden hareket ederek çalıştırmasını bekliyoruz.»

● İKD ANKARA VE ESKİŞEHİR ŞUBELERİ 8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜNÜ KUTLAMAK İÇİN ÇALIŞMALARI YOĞUNLAŞTIRDI..

İlerici Kadınlar Derneği Ankara ve Eskişehir Şubelerinden yapılan açıklamalarda, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nün Türkiye'de kutlanması için çalışmaların yoğunlaştırıldığı bildirilmiştir.

İKD Ankara Şubesi 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nü tanıtmak amacıyla bir afişleme kampanyası açmıştır. Üzerinde «8 Mart - İKD» yazılı gömlekler giyen dernek üyeleri şehrin çeşitli semtlerine gruplar halinde dağılmışlar ve 8 Mart günü için hazırladıkları afişleri asmışlardır.

● İGD SAKARYA ŞUBESİ «GENÇLİĞİN ÖNÜNDE DURAN ACİL GÖREV, MERKEZİ DEMOKRATİK - YIĞIN ÖRGÜTÜ OLAN İGD'DE BİRLEŞMEKTİR.»

İGD Sakarya Şubesi Yönetim Kurulu adına basına bir açıklama yapan Şube Başkanı Turgay Kunt emperyalizme ve faşizme karşı verilen savaşımda önemli bir ses olabilmek için gençliğin, merkezi, demokratik, yığın örgütü olan İGD'de birleşmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Bunun için de her türlü sapık grupsal ve sahte zincirlerin kökten kırılması gerektiğini de söyleyen Kunt özetle şunları söylemiştir:

«İşçi sınıfımız ülkemizdeki devrimci harekete damgasını vuruyor. Sosyalizme açılan ileri demokratik düzeni devrimci yoldan kurma yolunda ilerliyor. Gençlik de bu mücadelenin kopmaz bir parçasıdır. Bu mücadelede ilerici gençlik hızla İGD çatısı altında örgütlenmektedir. Kısa bir süre önce de İGD Sakarya Şubesinin kurulması da bu gelişmenin ve halkımız mücadelesinin somut bir örneğidir. Kuşkusuz bu arada önemli olan işçi - gençlik dayanışmasıdır. Yolumuz işçi sınıfının yoludur. Bu doğrultuda tüm gençliği birliğe çağırıyoruz.»

35 Eğitim Estitüsünün tamamı komandoların işgali altında bulunuyor...

146 YÜKSEK OKUL VE ÜNİVERSİTE'DEN 92'Sİ KOMANDO İŞGALİ ALTINDA

İBRAHİM ERGÜN

○ Kredi Yurtlar Kurumuna bağlı 35 yurtdan 19'u faşist komandoların elinde..

○ Komandoların yurtları silah deposu-saldırı üssü ve işkence yeri olarak kullandıkları ortaya çıktı

Ülkemizde, eğitim faaliyetini sürdürmesi gereken 146 yüksek okul ve üniversiteden 92'sinin, 35 eğitim enstitüsünün tamamının ve Kredi Yurtlar Kurumuna bağlı 25 yurttan 19'unun faşist işgal altında bulunduğu saptanmıştır. Öte yandan, MC'nin üç yıllık iktidarı döneminde komandoların işgal altında tuttukları yurt ve okulları, saldırı üssü, işkencehane ve silah deposu haline getirdikleri de belirlenmiştir.

1975 yılında 1976'lın başlarına kadar süren MC döneminde başlayan komando saldırıları, öncelikle üniversite ve yüksek okullara yönelmiş, MC'nin atadığı sivil ve resmi görevlilerden de destek bulan faşist komandolar, saldırı ve işgallerini bu boyuna sürdürmüşlerdir. Faşist komandoların özellikle üniversite ve yüksek okulların yoğun olduğu İstanbul, Ankara, İzmir, Erzurum, Adana, Bursa ve Konya illerindeki okulları işgal etmeye başladıkları gözlenmiştir.

Yapılan tesbitlere göre İstanbul'da kurulu 26 üniversite ve yüksek okuldan 13'ü Ankara'daki 22 üniversite ve yüksek okuldan 15'i İzmir'deki 13 üniversite ve yüksek okuldan 6'sı, Adana'daki 6 üniversite ve yüksek okuldan 5'i, Erzurum'daki üç üniversite ve yüksek okul ile bu okulların tüm bölümleri, Kayseri'de 6 üniversite ve yüksek okul bölümlerinden 5'i faşist komandolar tarafından işgal edilmiştir.

67 ilimize dağılmış bulunan 146 üniversite, yüksek okul ve bölümlerinden 92'sinin faşist komandolar tarafından işgal edilmesi yanında, özellikle eğitim enstitüleri yönetimine getirilen MHP yanlısı idareciler yolu ile, faşist eğilimli öğrencilere sağlanan kolaylıklar ve düzenlenen özel sınavlar sonucu okulların faşist komando yuvası haline getirilmesi sağlanmıştır.

Konuyla ilgili bir araştırmada 35 eğitim enstitüsünün tamamının komandoların işgalinde olduğu ve hiç bir ilerici öğrencinin öğrenimine devam edemediği görülmüştür.

YURTLARDAKİ DURUM

Üniversite ve yüksek okullardaki faşist komando işgalinin yanısıra Kredi Yurtlar Kurumu'na bağlı öğrenci yurtlarında da MC döneminde komando işgalleri. ilericilerin kaldıkları yurtları kapatma eylemi görülmüştür. Komandoların işgali altında bulunan yurtların birer silah deposu. saldırı üssü ve işkence yeri olarak kullanıldığı tesbit edilmiş, özellikle Ankara'daki Site. Yıldırım Beyazıt, İstanbul daki Edirnekapı, Atatürk yurtlarında yapılan işkenceler çeşitli tarihlerde kamuoyuna da yansımıştır.

Yapılan araştırmaya göre Kredi ve Yurtlar Kurumu'na bağlı 25 yurttan 19'unun faşist komando işgali altında bulunduğu ve bu yurtlarda öğrencilikle ilişkisi bulunmayan kişilerin de kaldığı belirlenmiştir. İlerici öğrencilerin kaldığı Kredi Yurtlar Kurumu'na bağlı olan bir kısım yurtlar ise yine MC döneminde sürekli baskı altında tutulmuş ve İstanbul'daki Site, Ankara'daki Cumhuriyet gibi yurtlar gerekçesiz olarak kapatılmıştır. Devlet yurtlarının yanı sıra İl Özel İdaresine bağlı şehir yurtlarında da faşist işgaller, MC dönemi boyunca sürdürülmüş, bu eylem MC iktidarının atadığı Vali'ler tarafından da korunmuştur.

Komandoların İşgali altında bulunan Üniversite, Yüksekokul ve Yurtlar

OKULLAR

İSTANBUL: Hukuk, Edebiyat, Kimya, Vatan Mühendislik Yüksek Okulu, Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi, Şişli Siyasal Bilimler Yüksek Okulu, İktisadi Ticari İlimler Akademisi, Kadıköy Mühendislik Yüksek Okulu, Fikirtepe ve Ortaköy Eğitim Enstitüleri, Çapa Yüksek Öğretmen Okulu, Orman Fakültesi.
ANKARA: Hacettepe Üniversitesi, Dil Tarih Coğrafya Fakültesi, Tıp Fakültesi, Ziraat Fakültesi, Veteriner Fakültesi, Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi, Ankara İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi, Gazi Eğitim Enstitüsü, Yüksek Öğretmen Okulu, Turizm Okulu, Eczacılık Fakültesi, Dişçilik Fakültesi, Yüksek Teknik Öğretmen Okulu.
İZMİR: Buca Eğitim Enstitüsü, İnciraltı Eczacılık Fakültesi, İTBF, Buca MMYO. Yüksek Öğretmen Okulu, YAY-KUR.
KAYSERİ: Eğitim Enstitüsü, Makina Meslek Yüksek Okulu, DMMA.
KONYA: Selçuk Eğitim Enstitüsü, Edebiyat Fakültesi, Fen Fakültesi, Maliye ve Muhasebe Yüksek Okulu.
ADANA: İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi, Mühendislik Yüksek Okulu, Tıp Fakültesi, Yüksek Meslek Okulu, Eğitim Enstitüsü.
BURSA: Eğitim Enstitüsü, Yüksek İslâm Enstitüsü, Tıp Fakültesi.
ERZURUM: Kazım Karabekir Eğitim Enstitüsü, Atatürk Üniversitesinin tüm bölümleri.
ESKİŞEHİR: Eğitim Enstitüsü, İTİA, Kimya ve Eczacılık Yüksek Okulu, DMMA, Yabancı Diller Yüksek Okulu.
AMASYA: Eğitim Enstitüsü.
AYDIN: Otelcilik ve Turizm Yüksek Okulu.
BURDUR: Eğitim Enstitüsü.
ÇANAKKALE: Eğitim Enstitüsü.
ÇANKIRI: Eğitim Enstitüsü.
ÇORUM: Eğitim Enstitüsü.
DENİZLİ: Eğitim Enstitüsü.
EDİRNE: Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi.
ELAZIĞ: Veteriner Fakültesi, Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi.
GAZİANTEP: Eğitim Enstitüsü.
GİRESUN: Eğitim Enstitüsü.
ISPARTA: Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi, Eğitim Enstitüsü.
K. MARAŞ: Eğitim Enstitüsü.
KARS: Dede Korkut Eğitim Enstitüsü.
KASTAMONU: Eğitim Enstitüsü, Yüksek Meslek Okulu.
KIRŞEHİR: Eğitim Enstitüsü.
MERSİN: Eğitim Enstitüsü, Mühendislik Yüksek Okulu.
MANİSA: Maliye Muhasebe Yüksek Okulu, Gençlik ve Spor Akademisi.
MUĞLA: Eğitim Enstitüsü, Makina Meslek Yüksek Okulu.
NİĞDE: Eğitim Enstitüsü.
SAKARYA: Devlet Mimarlık Mühendislik Akademisi.
SİVAS: Eğitim Enstitüsü, Makina Meslek Okulu.
UŞAK: Eğitim Enstitüsü.
YOZGAT: Eğitim Enstitüsü, Hayati Bilimler Yüksek Okulu.

YURTLAR

İSTANBUL: Edirnekapı, Atatürk Öğrenci Sitesi.
ANKARA: Site, Yıldırım Beyazıt, Gazi Eğitim Öğrenci Yurdu, 51. Yıl Kız Yurdu, Hacettepe Üniversitesi Şehir Yurtları.
İZMİR: İnciraltı Öğrenci Yurdu, Zübeyde Hanım Yurdu.
ADANA: Erkek Öğrenci Yurdu.
AYDIN: I. Yurt
BALIKESİR: Kredi Yurtlar Kurumu Yurdu.
BURSA: Kredi Yurtlar Kurumu Yurdu, Eğitim Enstitüsü Yurdu.
ÇANAKKALE: Eğitim Enstitüsü Yurdu.
DENİZLİ: Tüm Yurtlar.
ERZURUM: Atatürk Üniversitesi'ne bağlı fakülte yurtlarının tümü.
ESKİŞEHİR: Erkek Öğrenci Yurtları, Kız Öğrenci Yurdu.
GAZİANTEP: Eğitim Enstitüsü Yurdu.
K. MARAŞ: Eğitim Enstitüsü Yurdu

YURT HABERLERİ...

Bulgaristan'dan gelen göçmenler getirdikleri eşyalarını satarak geçimlerini sağlıyorlar

BALIKESİR, (THA)

Bulgaristan'dan gelerek Balıkesir'e yerleşen göçmenler beraberlerinde getirdikleri eşyalarını satarak geçimlerini sağlamaktadırlar. Bulgaristan göçmenlerinin eşyalarını satarak geçimlerini sağlamaları çevrede hayret uyandırmış, göçmenlerin Türkiye'de iş bulamamalarına ve yetkililerden gerekli ilgiyi görememelerine bağlanmıştır.

Bulgaristan'dan gelerek Balıkesir'e yerleşen göçmenler beraberlerinde getirdikleri eşyalarını satarak geçimlerini sağlamaktadır. Fotoğrafta, pazarda satış yapan göçmenler görülüyor...

Konya'da bu yıl 100 köye daha elektrik veriliyor

KONYA (THA)

Konya'da bu yıl içinde 100 köyün daha elektriğe kavuşturulacağı öğrenilmiştir.

Türkiye Elektrik Kurumu Genel Müdürlüğü ilgilileri 1977 yılında Konya'da 100 köye elektrik verildiğini bildirmişlerdir.

Bu arada geçtiğimiz yıl Konya'da 50 projeyi gerçekleştirdiklerini ve bunun için 900 milyon liralık bir yatırım yapıldığını belirten ilgililer, «Bu projeler arasında Karaman, Cumra ilçeleriyle merkezdeki 4 trafo projesi de bulunmaktadır» demişlerdir.

Adapazarı, elektrik, su ve otobüs ücretlerine zam yapıldı

SAKARYA (THA)

Adapazarı Belediye Meclisi aldığı bir kararla otobüs, elektrik ve su ücretlerine yüzde 30 ile yüzde 100 arasında zamlar yapmıştır.

Karara göre şehiriçi otobüslerinin yolcu taşıma ücretleri 100 kuruştan 200 kuruşa çıkarılmıştır. Otobüslerde öğrenciler 50 kuruş yerine 100 kuruşa seyahat edeceklerdir.

İçme ve kullanma suyunun fiyatları şöyle belirlenmiştir: «Evlerde 275'den 300 kuruşa, ticarethane ve büyük sanayi ile resmi dairelerde 375'ten 425'e, yan belediyelerde 205'ten 250'ye bu arada hamamlarla Belediye Mezbahanesinde kullanılan suya zam yapılmamış, eskisi gibi tonu 325 ile 300 kuruşta bırakılmıştır. Elektrik ücretleri de şöyle saptanmıştır:

Meskenlerde kilovatı 150, ticarethane ve yazıhanelerde 180, resmi daire ve kurumlarda 195, büyük sanayide 145, küçük sanayide 160, umumi aydınlatmada 150, işletme personelinde 120, su pompalarında 150, hayır kurumları ile ibadethanelerde 120 kuruş. Yetkililer bu ücretlere asker ailelerine yardım dolayısıyla 10'ar kuruşluk ilâve yapılacağını da açıklamışlardır.

Eksik gramajlı ekmek çıkaran fırın 15 gün kapatıldı

MANİSA, (THA)

Eksik gramajlı ekmek çıkardığı saptanan bir fırın kapatılmış, işyeri sahibi hakkında savcılıkça soruşturma açılmıştır.

Belediye yetkililerinden edinilen bilgiye göre, şehrin Kuşlu Bahçe semtinde bulunan Cemal Çırakoğlu adındaki şahsın fırınında yapılan kontrolde eksik gramajlı ekmek çıkardığı saptanmıştr. Daha önce de eksik gramajlı ekmek çıkardığı ve temizlik kurallarına uymadığı için çeşitli para cezalarına çarptırıldığı bildirilen fırın sahibinin bu tutumu düzenlenen zabıtla belediye encümenine gönderilmiştir. önceki gün toplanan encümen fırının 15 gün süre ile kapatılmasına ve eksik gramajlı ekmek çıkaran fırın sahibininde savcılığa şikâyet edilmesine karar verilmiştir.

Yollar kullanılmaz duruma gelince çevre köylerin Samsun'la irtibatı zorlaştı

SAMSUN — Muhittin UZLU Bildiriyor

Samsun'a bağlı merkez köylerinden Başalan, Gödekil, Düzardıç köylerinin bitmeyen dertlerinden biri olan Su ve Elektrik sorununa bir de yol derdı eklendi. Köy yollarının oldukça bozularak kullanılamaz duruma gelmesi şehirle olan irtibatlarını oldukça zorlaştırdı. Bu konuda, köylüler adına bir açıklama yapan Raşit Altınörs köylülerin dertlerini şöyle dile getirdi:

«Yıllardır devlet hizmetinden mahrum bırakılan bu köylerimizde oturan binlerce köylünün dertleriyle hiç bir makam ve bir kuruluş ilgilenmemiştir. Köylülerin kendi olanakları ile yapmış oldukları yollar bile bugün kullanılamaz duruma gelmiştir. Bunun yanı sıra bu köylerde Elektrik ve Suyun da bulunmaması köylüyü büyük sorunlarla karşı karşıya bırakmıştır.»

Köy yollarının bozukluğu ve elektriğin olmamasının eğitimi de etkilediğine değinen Altınörs daha sonra konuşmasına şöyle devam etmiştir.

«Köy okullarında yapılan eğitimin binasızlık yüzünden istenilen randımanı bir türlü veremediği bir gerçektir. Senelerdir bu köylere okul yapılması için müracaat ettik. Ancak milli eğitim yetkilileri bu köylere gereken ilgiyi göstermemiştir. Yolların bozuk olması nedeni ile de öğretmenlerin bu köylere gelemediğini saptamış bulunuyoruz. İlgisizliğin bu derecesi artık biz köylülerin canına tak etti» demiştir.

Adı geçen bu köylere 5 km. uzaklıktaki diğer bütün köylerin elektrik ve suyunun bulunduğunu, yollarının yapıldığına değinen Raşit Altınörs: **«Yıllardır MC hükümetleri ve diğer gerici hükümetler kendilerinden yana olmadığımız için bize hizmet götürmediler, bizi mağdur duruma düşürüp daha çok ezilmemizi istediler»** demiştir.

Van Belediyesi kok kömürünü 800 liraya satıyor

VAN, (ABC AJANSI)

Piyasada tonu 1500 liraya satılan ve her zaman bulunmayan kok kömürünü Van Belediyesi 800 TL.ya satmaya başlamıştır.

TELEVİZYON

19.00 Beyaz Yunus

19.25 Çocuk Magazin
Dış Kaynaklı

20.00 Haberler
Hava Durumu

20.45 Mutsuzlar
Mükemmel Bir Anti - Komünizm

21.30 Türkülerimiz Oyunlarımız
İlgilenenler

22.00 Sanat 78
Görülmeli

22.45 Güne Bakış

RADYOLAR

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler, Şarkılar
06.00 Kısa Haberler
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Kadın Dünyası
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.00 Kısa Haberler
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
12.55 Reklamlar
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
14.32 Hafif Müzik
15.00 Kısa Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Okul Radyosu
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Şarkılar
21.00 Haberler
21.02 Türküler Geçidi
21.20 Tangolar
21.40 Güfteler ve Söyledikleri
23.00 Haberler
23.10 Şarkılar
23.40 Türküler
24.00 Kısa Haberler
00.02 Programlı Müzik
00.55 Kısa Haberler
01.00 Kapanış

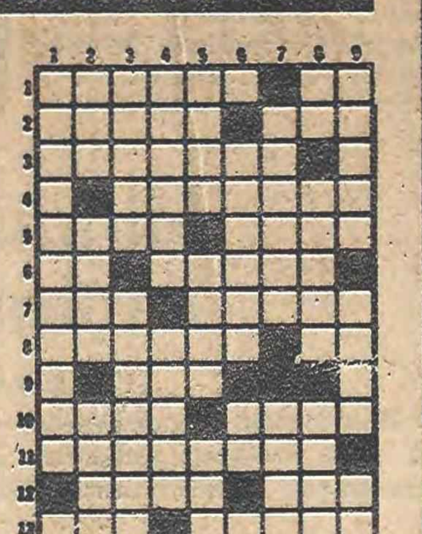
TRT2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Türküler
09.45 Müzik Sözlüğü
10.15 Şarkılar
10.30 Ruh Sağlığı
10.50 Küçük Konser
11.20 Musikimizde Divan Edebiyatı
11.50 Devişler ve Ezgiler
12.20 Bilim ve Hayat
12.40 Şarkılar
13.00 Haberler
13.15 Hafif Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Türküler
14.15 Uygarlık Yolunda
14.45 Şarkılar
15.00 Yabancı Dil
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
16.40 Türk Halk Müziği
17.00 Büyük Eserler
18.00 Türk Halk Müziği
18.30 Sözden Saza
18.50 Hafif Müzik
19.00 Haberler
19.30 Türküler
19.45 Küçük Koro
20.15 Çağdaş Türk Sanat Müziği
20.30 Olayların İçinden
21.00 Şarkılar
21.15 Sanatçı Gözüyle Kentler
21.35 Melodiler Geçidi
22.02 Yay-Kur Saati
23.00 Gece Konseri
23.30 Haberler
23.35 Solistlerden Seçmeler
23.55 Kapanış

TRT3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah İçin
09.00 Sabah Konseri
09.30 Klasik Eserler
10.00 Pazartesi Konseri
10.45 Türküler
11.15 Öğleye Doğru
12.15 Kadınlar Topluluğu
12.45 Çok Sesli Koro
13.00 Konser Saati
14.30 Halk Ozanları Bölge Sanatçıları
15.00 Günün Konseri
16.00 Plak Albümünden
17.00 Çağdaş Türk Sanat Müziği
17.30 Oda Müziği
18.30 Klasik Türk Müziği
19.00 Müzikli Dakikalar
20.00 Yurttan Sesler
20.30 Küçük Konser
21.00 Çağdaş Sahnede Müzik
21.45 Türküler
22.00 Müzik Takvimi
23.00 Gece Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

BULMACA

SOLDAN SAĞA:
1 — Aslına bakılırsa - Dumanın bıraktığı. 2 — Larnaka Havaalanına baskın yapan komandolarından 15'i Rum ordusuyla çatışmada ölen ülke - İyi, güzel. 3 — Bir soyluluk unvanı. 4 — Beceriksizce. 5 — Tırpana balığı - Henüz (eski dilde). 6 — Bir ünlem - İletme. 7 — Maksim Gorki'nin bir romanı - Yaratığın içinde bulunan. 8 — Kirli - İtalya'da bir nehir. 9 — Bir bağlaç. 10 — Bir kadın adı - Soylu. 11 — Ne yazık ki. 12 — TERSİ, birkaç dizeli kıta - Kuzey Afrika'da bir ülke. 13 — Yurdulu kırdılı karate filmlerinin baş oyuncusu (ön adı Bruce) - Bir Şekerleme. 14 — Tembellik (eski dilde).

YUKARIDAN AŞAĞI:
1 — Kapitalizmin en yüksek aşaması - Bir nota. 2 — Giz - Bağış (eski dilde) - Geri Verme. 3 — Güneydoğu Asya ülkelerinin dayanışma örgütünün kısa adı - Akıllıca (eski dilde). 4 — Sakızlı bir çeşit dikenli çalı - Birbirinin elini tutarak. 5 — TERSİ, Arap alfabesinde bir noktalama işareti - Toplumun en küçük birimi - Boyutlar (eski dilde). 6 — Sömürülen - Çok iyi, en iyi - TERSİ, Beyaz. 7 — İsyankarlık - Yoksul, Güç şartlarda yaşayan. 8 — Vilayet - Çeken (eski dilde) - Anlatım. 9 — Bir cins kumaş - Hıristiyanların dinsel bayramı - Engel.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA:
1 — Sarkis - Ne. 2 — İsa - Maraş. 3 — Ma - İade. 4 — Oyun - Raca. 5 — Nizamiye. 6 — oşaF - Aza. 7 — AP - Af. 8 — İtibar. 9 — Asıl - Lobi. 10 — sA - Ela - An. 11 — Abartmak. 12 — İeçİ - Amil. 13 — Et - Cariye. 14 — Tin - reŞ.

YUKARIDAN AŞAĞI:
1 — Simonov - Asalet. 2 — Asayiş - İsabet. 3 — Ra - Uzantı - Aç. 4 — InaF - İlerici. 5 — İma - Ab - Lt - An. 6 — Sadri - Palamar. 7 — Reaya - rO - Amir. 8 — Na - Ceza - Bakiye. 9 — Eşya - Afşin - Leş.

Körfez cinayetini kim nasıl işledi?

Levent Özgül (Kocaeli-İSTA)

Peki körfez cinayeti sanıkları hâlâ niye dilediklerini yapabiliyorlar ?

Peki, bu gün gibi açık gerçeği, çevredeki fabrikaların sahibi «pek sayın» kapitalistlerimiz bilmiyorlar mı?... Elbette bal gibi biliyorlar... Peki, neden böyle «kötü» davranıyorlar; emekçileri fabrikada sömürdükleri yetmiyormuş gibi, insan ve çevre sağlığı ile de oynuyorlar?

Çünkü «elleri mecbur»... Tekelcilerin, fabrikatörlerin vazgeçemiyecekleri, zorunlu «azami kâr yasası» böyle gerektiriyor bunu... Yani bir kapitalist için, fabrika artıklarının denize salınmaması; artıkların bir araya toplanıp, bir başka tesisde, bir dizi teknik araç ve gereçle ve de insan emeğiyle yok edilmek üzere nakledilmesi demektir, en azından. Bu ise önemli bir giderler sorunudur. Kapitalistin kalbi olan «azami kâr»ın düşmesi demektir. Bu da bu işin olmaması demektir, artıkların denize dökülmesi demektir. Cinayete devam demektir. Ee, «hür teşebbüs» hürriyeti (!) yok mu?.

HÜR TEŞEBBÜS HÜRRİYETİ!

İşte, «hür teşebbüs» hürriyeti kapitalistler için, «azami kâr» elde etme özgürlüğü olurken; emekçiler için, körfez ve genel çevre kirlenmesi olayında görüldüğü gibi, sağlıksız bir çevrede «sağlıklı» (!) yaşama özgürlüğü oluyor!... Bu nedenle İzmit körfezinin öldürülmesisinin, çoluk-çocuğumuzun yaşadığı çevrenin kirlenmesinin suçluları, açıkça görülüyor ki, bu suçu işleyenler ve buna göz yumanlar, hatta destekleyenlerdir. Yani çevre kirlenmesinin anası, fabrikaları azami kâr hırsı ile mülkiyetinde bulunduran kapitalistler ise, babası da buna göz yuman, hatta «teşvik» tedbiri adı altında destekleyen işbirlikçi burjuvazinin gelmiş geçmiş iktidarlarıdır.

Oysa bir de sosyalist ülkelere, Sovyetler Birliği'ne bakmak gerek. O «korkunç» sanayileşmeye rağmen çevre kirlenmesinden sözetmek kalsın bir yana «adamlar» buzlarla kaplı Sibirya'da havuzlar, göller, plajlar yapıyorlar.

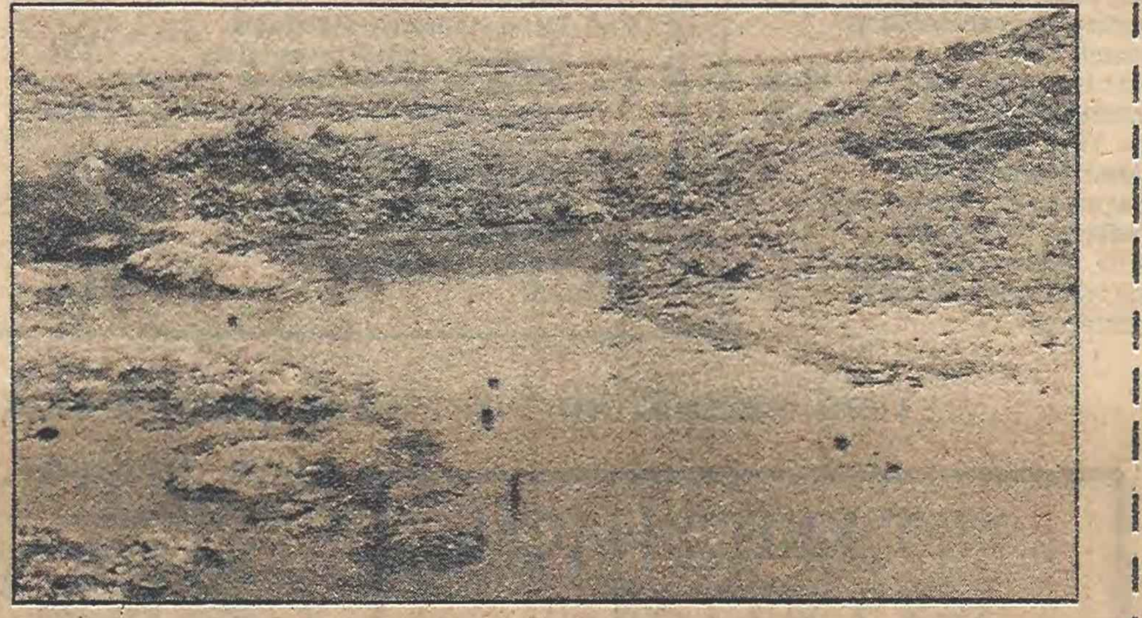
ÇEVRE KİRLENMESİ, KÖRFEZİN ÖLDÜRÜLMESİ KADERİMİZ Mİ?

«Peki n'olacak şimdi?»... İzmit körfezine girmeye çekinen hamsiler, istavritler sanki bu soruyu soruyor birbirlerine kimi zaman. Körfez balıkçıları çevre kirlenmesinin bir kader olmadığının farkındalar. Çünkü biliyorlar ki sanayi kuruluşlarının hızla kurulmaya başlamasıyladır ki, balıklar oltalara ölü vurmaya, kıyıya cansız istavritler düşmeye başlamıştır. Onlar, en kısa zamanda körfezi pisleyen fabrikaların denetlenmesini, belediyenin vakit geçirmeden önlemler almasını istiyorlar.

....

Tekelci sermayedarlar, emekçi İzmit insanına körfezi bile çok görüyor... Kendi kâr hırsları uğruna, körfezi pisleyenlerden, insan ve çevre sağlığını hiçe sayanlardan halkımız, işçi sınıfımız hiç mi hesap sormayacak!

SON

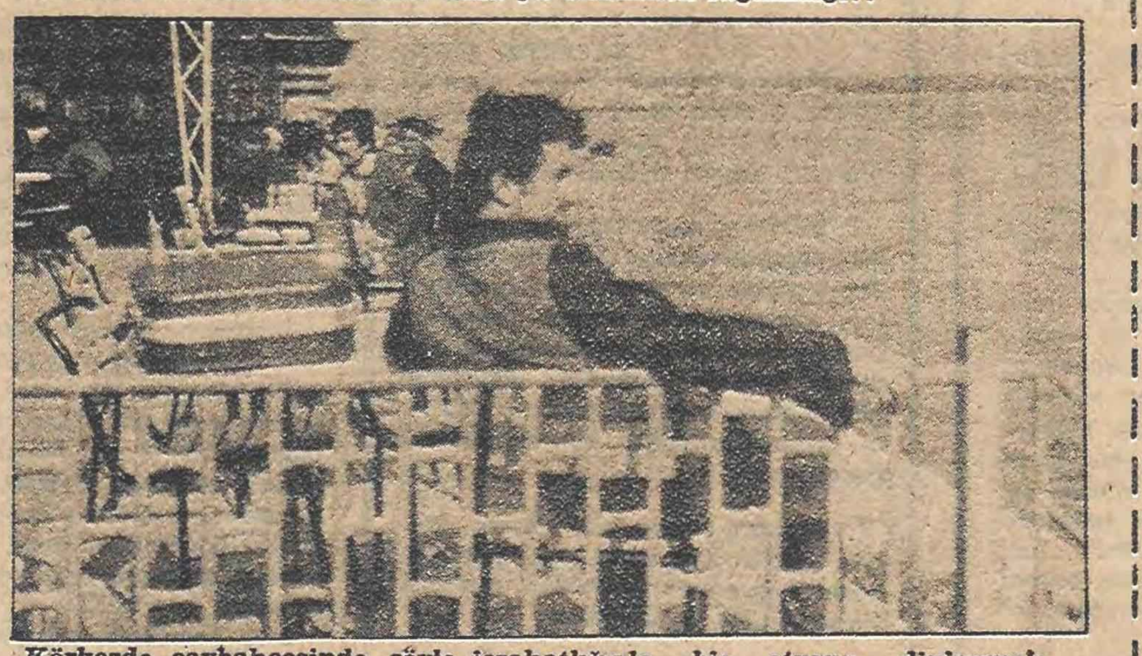
Yorum yapmaya gerek var mı?

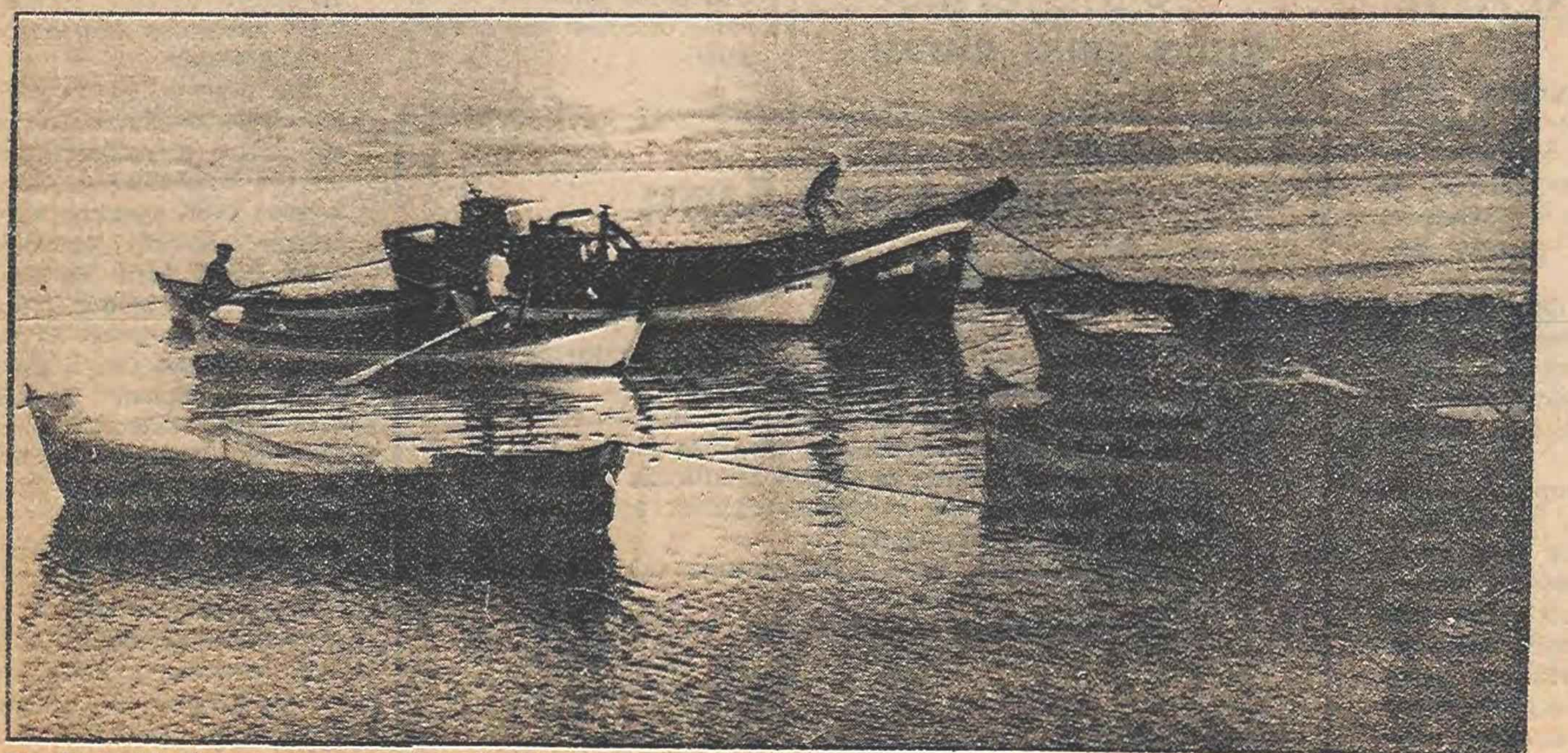
Balıkhanede de dükkânlar kapanıyor birer-ikişer...

Körfezin kıyısında ender de olsa, derme çatma kulübelerde balık-ekmek satanlara rastlamak mümkün. Ama ya balıkların sağlıklılığı?!

Körkezde çaybahçesinde şöyle içrahatlığıyla bir oturup dinlenmek olanak dışı... Tekelci sermayedarlar, emekçi İzmit insanına körfezi bile çok görüyor...

Bu da balıkçıları resmeden albümlerden eski bir fotoğraf...

---

tırmık — AYDIN ENGİN

At Gözlüğü

Başkent yoğun bir «dış temas» trafiğine sahne oluyor ya bugünlerde, basın da yoğun bir **«ekonomik reçeteler»** yığınağına sahne. Tekelci sermayenin basını başı çekiyor bunda. Durmadan reçeteler sıralanıyor. Hükümetin almayı kararlaştırdığı yada kararlaştıracağı ekonomik önlemlerle ilgili reçeteler bunlar.

Biz ekonomist değiliz. Ama bu reçeteleri kavramak için ekonomist olmaya da gerek yok. Hani sonu **«mycin»** ile biten ilaçlar var. Yanılmıyorsak **«antibiyotikler»** genel adı ile tanınıyorlar. Türkiye'deki ilaç kargaşasında her firma bu **«mycin»** lafının başına kendi uygun bulduğu bir ek, takıp (örneğin: **Devamycin.** Örneğin: **Seramycin)** piyasaya sürüyor. Doktorlara da hangi ilaç şirketine yakınsa, o ilacın adını yazmak kalıyor. **Yok aslında birbirlerinden farkları.** Çünkü hepsi de antibiyotik...

İşte tıpkı onun gibi, Hükümet'e verilen ekonomik önlem reçetelerinin tümü de sonunda aynı kapıya çıkıyor. **Yok aslında birbirlerinden farkı,** çünkü hepsinin validesi: **emperyalist-kapitalist sistem...**

Bakın şu satırları Tercüman'ın ağır topu Güneri Civaoğlu'ndan aldık:

78 Şubat sonuna bakalım: Callud'un Ankara'ya gelişi... Sovyetler Birliği ekonomik heyetleri... Sofya ve Moskova ile enerji anlaşmaları... Bunlara bakarak yanlış değerlendirmelere varılmamalıdır... Türkiye'nin doğrultusu, yörüngesi gene aynı kalacaktır. Doğu'dan, üçüncü dünyadan kazanılan yeni ağırlıklarla denge arama çabasında amaç, kişiliği olan bir dış politikanın sürdürülmesidir. Batı blokunda «Eli mahkûm dost» **değil,** «yararları ve fedakârlıkları eşitlik ilkesine dayanan üye ülke» **imajının sürdürülmesidir...**

Aslında Türkiye'nin ekonomisi, sosyal ilişkileri batı dünya görüşüne göre örülmüş, batı modeline göre dış ilişkiler kurulmuştur. Savunma sistemi de o alt yapıya cevap verecek bir anlayışla batı bloku içinde geliştirilmiştir. Elbette böylece oluşan «bütünlük» birkaç spektaküler ziyaret ile değişemez...

Yapılması gereken ve mümkün olan şey, o yapıda eskimiş, çürümüş dokuları çağın arayışlarına cevap veren genç hücrelerle yenileyebilmektir. Bütünü sağlıklı tutabilmektir.

IMF'nin telkinleri doğrultusundaki ekonomik operasyonlar o amaca dönüktür...

Ne demiş Civaoğlu? **«IMF Efendimiz hazretleri ne buyurduysa iyi buyurmuştur.»** demiş...

İşte bir başka örnek. TUSİAD adını duymuşsunuzdur. Türk Sanayici ve İşadamları Derneği'nin kısa adı TUSİAD. Bir genel sekreteri var: **Güngör Uras.** Milliyet gazetesinde bir reçete de o yayınlamış. Ecevit'in Merkez Bankası Genel Müdür adaylarından biri sayılan Güngör Uras'ın reçetesinden birkaç seçme yapalım:

Şu ya da bu biçimde, er ya da geç IMF ile anlaşılacaktır. Önemli olan Türkiye'nin insiyatifi kaybetmeden, itibarını yitirmeden, bilinçli ve akılcı bir biçimde, zaman geçmeden bu anlaşmayı sağlamasıdır.

IMF ile anlaşmak ülkeyi kurtarmaz. Esas pazarlık daha sonra başlayacaktır. Türkiye, uluslararası finansman kuruluşları ve kredili mal gönderen kuruluşlar dışında 200 dolayında bankadan ve finansman kuruluşundan kredi kullanmıştır. 20 milyon dolardan fazla kredi sağlamış kuruluşların sayısı ise 20 dolayındadır. Bu 20 kredi kuruluşunun çoğunluğunun oluşturacağı bir bankalar konsorsiyumu, Türkiye'nin muhatabı olacaktır.

Ne diyor TUSİAD'ın çok bilgili **«katib-i umumisi»**? Şu yada bu biçimde IMF Efendimiz hazretleri ile anlaşacağız, anlaşmak zorundayız! diyor ve ardından da bu **«zoraki nikâh»**ın zifaf gecesini ve sonrasını anlatıyor.

Bir örnek daha verelim mi? İşte, 12 Mart hükümetlerinden birinin Ticaret Bakanı Haluk Cillov Hoca, 25 Şubat günü Milliyet'teki köşesinde şöyle emir buyuruyorlar ve kendilerince **«isabet»** buyuruyorlar:

Dış kredi temini için IMF ile diyalog kurulması gereğinin yeni yönetim tarafından da anlaşılmış olmasında da isabet vardır. Ayrıca vergi tedbirleri getirilmesi şarttır. Fakat burada da vergi verenin yükünü ağırlatma yerine, tarım gelirleri, işportacılık, ve esnaflık muafiyeti gibi ayrıcalıklardan yararlanarak hiç vergi vermeyenlere el atma cesaretinin gösterilmesine ihtiyaç olduğu bilinmelidir. Nihayet aşırı ücret taleplerinin frenlenmesi ile KİT harcamalarında (fiyat zammı yerine) tasarrufa gidilmesinde başarı gösterilebilir ise, bu yıl enflasyonun kontrol altına alınması ve Türk ekonomisinin eski gücüne kavuşması mümkün olabilecektir.

Bu umut şimdilik belirmiştir ve temenni olan bunun gerçekleşmesidir.

Bu reçete örnekleri böyle sürer gider. Dilerseniz geçmiş günlere döneriz. Yani birkaç gün öncesine döneriz. Oralardan Metin Toker üstadımızın ve daha nice akıldane'nin reçetelerini bulup çıkarırız.

Sonuç?

Sonuç: **Benim oğlum bina okur, döner döner onu okur.**

Bir kere daha bakalım bugün yaptığımız alıntılara.

Güneri Civaoğlu, **«Sovyet heyeti, Libya Başbakanı filan geldi ama siz kulak asmayın, biz ille de IMF Efendimiz hazretlerinin temsil ettiği siyasal ve ekonomik sistemden ayrılmayız»** diyor.

Güngör Uras için de bu **«sımsıkı göbek bağı»** tam anlamıyla bir **«veri»** kabul edilmiş. Onun derdi yeni **«düyun-u umumiye»**mizin nasıl teşekkül edeceğinden ibaret...

Profesör Cillov ise **«IMF ile diyaloğun gereğini yeni hükümetin de anlamış olmasında isabet vardır»** diyor da başka bir şey demiyor...

***

Bu anlı şanlı imzalardan alıntılar yapıp neyi anlatmak istedik? Basit ve kısa.

Ata, araba çekerken, bostan dolabını çevirirken, sağını solunu, yanını, yöresini görmesin, salt önünü görsün diye **«göz bağı»** takarlar. Bir çeşit **«yönlendirici gözlük»** yani...

At gözlükleriyle bakanları sergilemek istedik sizlere. Kendi baktıkları bir yana, yazıp çizip halkımızın gözüne de bu gözlüklerden takmaya çabalayanları sergilemek istedik.

At gözlüğü takılsın ki halkımız emperyalist-kapitalist sistemden başka **«kurtuluş yolu»** göremesin. Ülkemizin kurtuluşunu, onursuz bir bağımlılık reçetesinin ardından görsün...

At gözlüğü takılsın ki yeryüzünde sosyalist sistem diye bir sistemin bulunduğu görülmesin. Türkiye'deki sömürü çarkının kırılması, emperyalistlerle ekonomik ilişkilerin şahdamarının kesilmesi olanağı bilinmesin...

Hesap bu...

(İkinci Bölüm)

TÜRK NAZİLERİ VE 1960 DARBE GİRİŞİMİ

Ender Kamil BOYACI

14'lerin doğuşu ve albaylar grubu 14'lere karşı

5

14'ler adiyle siyasal tarihe geçenleri üç grupta incelemek ve toplamak mümkündür:

1 — 14'lerin, en sıradanları, en gençleri, ihtilâlde en az emekleri geçenleri:

Bunlar Ankara'ya gelir gelmez, çevrelerinin o zamana kadar alışık olmadıkları çekici şeylerle çevrildiğini gördüler. Birtakım salonlarda henüz DP kodamanlarının sıcaklığını koruyan koltuklara oturdular... Ellerinde viski bardağı ile sabık DP'nin kodamanlarını övmekten başka bir iş yapmamış olan kişilerden «teorik ve pratik» bilgiler edindiler. Daha sonra bunların, üniversite hocalarına üniversiteler, generallere ordu ve silâhlı kuvvetler, öğretmenlere de öğretmenlik üzerine konferans verdikleri görüldü!

(Doğrusu, 27 Mayıs'ta tepetaklak giden finans-kapital, çok iyi çalışıyor ve Millî Birlik Komitesini lif lif dağıtmak için elinden geleni yapıyordu.)

2 — 14'lerin ikinci grubu:

Gerçekten nitelik sahibi kişiler oldukları halde, bunlar, bir yandan insanî zaaflarının, öte yandan «ülkenin yeni keşfettikleri yüzyıllık dertleri» karşısında duydukları ülkücü reaksiyon»un kurbanı oldular. Kısa süre içinde kusurları ve meziyetleriyle birer yeni MENDERES haline geldiler... Hiç farkına varmadan onun gibi konuşup, onun gibi yaşıyorlardı. Bazıları bu benzeyişi inanılmaz derecede ileri götürdüler. Memleketi çağdaş uygarlık düzeyine mutlaka kavuşturacaklardı! Memleketin kendilerine ihtiyacı vardı... Bunlar gerçekten çalıştılar; bir şeyler yapabilecekleri hayali içinde tasarruflara giriştiler... Eee, bunca yorgunluktan sonra dinlenmek hakları değil miydi? Devirdikleri Menderes de bu kafadaydı: Memleketin bana ihtiyacı var, gitmem! Bu gruptakiler 27 Mayısı izleyen ilk aylardan itibaren DP kodamanlarının adetlerini benimsediler, tanışlarıyla tanıştılar, çevrelerini benimsediler. BİR AN GELDİ Kİ, BUNLARA «GİDİCİ OLMAK» VATANA-MİLLETE İHANET GİBİ GÖRÜNDÜ.

3 — 14'lerin Üçüncü Grubu: Bunlar, neden Millî Birlik Komitesine girdiklerini, neden çıkarıldıklarını anlamadan geçip gittiler... 27 Mayıstan 13 Kasıma kadar tatlı bir macera yaşamış oldular...

Komite içinde üç ayrı grup içinde toplanmış olan bunların hepsinde kendi plânlarına uyan bir ortak taraf bulunduğunu ihtilâlin kudretli (!) Albayı cin gibi keskin zekâsıyla görmüştür: GİDİCİLİĞE YANAŞMAMAK!

Aydemir anlatıyor:

Osman Köksal, Türkeş'in durumu hakkında bilgi veriyordu. Bana dönerek «Hayatta bir tek hata yaptın. O da Türkeş'i içeriye soktun» dedi. Çünkü Türkeş'i Komiteye ben Elâzığ'dan yazıp teklif etmiştim. Ekrem de tasdik etti. Ben de kendilerine aynen şöyle söyledim:

«Evet, içinize soktum, fakat ben Kore'ye gittikten sonra siz aranızda, ona neden bu kadar fırsat verip sivrilttiniz, neye frenleyemediniz» dedim. Sonra şöyle bir şart koştum. «Yegâne endişemiz bu ise, ben onu hareketlerinde frenlerim, olmazsa hayatım pahasına da olsa ona bir çâre bulurum» dedim. Ekrem Acuner güldü. Ben o anda her şeyi anlar gibi olmuştum. Hemen inceden inceye etrafı tetkike koyuldum. TÜRKEŞ'İN BAŞBAKANLIK MÜSTEŞARLIĞI HERKESİ ÜRKÜTMEYE BAŞLAMIŞTI. (Talat Aydemir'in Hâtıraları, İstanbul, 1968, s. 69-70).

GÖLGEDEKİ ADAM (DÜNDAR SEYHAN) ise şöyle yazıyor:

«Biz, 27 Mayıs ihtilâlini tahakkuk ettirebilmek için altı yıl gecell gündüzlü çalışmıştık. Biz ihtilâli, iktidarı Cumhuriyet Halk Partisine devretmek için yapmamıştık. Altı yıl, her türlü feragat ve fedakârlıkla inandığım fikirlerin tahakkuku için ihtilâl hazırla ve yap, sonra da fikirlerinin karşısına dikilen ve siyasî grupmanların çıkarına hizmet etmeye kalkanların karşısında yılıp sahneden çekiliver!... Olmazdı öyle şey!... İhtilâlci, nasıl dünün iktidarını taşıdığı fikirleri memlekette uygulamak için yıkılıp yerle bir etmeyi becerdiyse yeni handikapların da üzerinden aşmayı vazife edinecekti.

KANAATİMİ, derhal yakın arkadaşlarıma açtım. Kabibay, Erkanlı, TÜRKEŞ ve çevremizdeki diğer arkadaşlarla, tereddütsüz olarak başka bir hal çaresi kalmadığında birleşivermiştik.

Komiteden, ihtilâlin gayelerine aykırı çalışmaları görülen dört-beş kişinin memleket dışında mecburî ikamete gönderilmesi meseleyi kökünden temizleyecekti.

Karar bu sefer, bizim aramızda tartışma konusu olmaya başladı. Hepimiz başka bir şekil göremiyorduk. YA ONLAR GİDECEK, YA BİZ TEMİZLENECEKTİK.

Fakat, iş, kararın uygulanması sorununa dayanınca çekimserlikler doğuyordu. TÜRKEŞ, HER AN HAZIR VAZİYETTE BEKLİYORDU. Mesele gelmiş Kabibay'a dayanmıştı.

....

Eylülün başından beri aramızdaki tek tartışma konusu bu olmuştu. Her gece saat en az üçe kadar TÜRKEŞ'in odasında, birbirimize giriyorduk. Fakat, bütün bu çabalamalar, VERİLMİŞ KARARIN UYGULANMASI için harekete geçmeye yeter görünmüyordu.»

(Gölgedeki Adam, Dündar Seyhan'ın hatıraları, 14 Milliyet, 9 Haziran 1966)

14'ler grubundan ORHAN ERKANLI ise şöyle der:

«Türkeşle **iktidarı uzatmak** konusunda beraber olduğumuz halde, SİSTEM VE DOKTRİN bakımından ayrılıyorduk. Türkeş, bizim liderimiz değildi; TÜRKEŞ LİDERLİĞİNDEKİ BİR İÇ DARBEYİ HİÇBİR BAKIMDAN FAYDALI BULMUYORDUK, BU KONUDAKİ TEKLİFLERİNİ KABUL ETMEDİK. Kendisi yakınındaki bir kaç arkadaşla böyle bir işe giremezdi; gücü ve imkânları yetersizdi. İtiraf ederim ki, Türkeş'in tekliflerini kabul etseydik 13 Kasım olmazdı; belki başka şeyler olurdu, fakat sonunda nereye giderdik, ne kadar devam ederdik, şu anda dahi kestiremiyorum.»

(ANILAR - SORUNLAR - SORUMLULAR, Orhan Erkanlı, İkinci Baskı, İstanbul 1972, S. 148).

TÜRKEŞ, İNDİRECEĞİ KESKİN DARBE İÇİN SON HAZIRLIKLARI YAPMAKLA MEŞGULDÜ.

27 Mayıs D.P. ortaklığına son vermişti. Ne var ki, 1942-1945 yılları arasında Nazi zehiriyle zehirlenmiş ve 1944 tutuklamalarında bir ufak bölümü tepelenmiş olan **Nazi-Turancı** takımın ordu kesimi içinde kalanları Türkeş'in önderliğinde eyleme geçmişlerdi. Ancak Türk Silahlı Kuvvetlerinin nasyonal-sosyalist olmayan elemanları, Fransız Devriminin oluşturduğu ve Atatürk'ün Türkiye'de uygulamaya çalıştığı düşünce ve eyleme sahip çıkıyordu. Orgeneral Gürsel, siyasi bir mevta olmaktan kurtulup Komitenin başına geçtiği 27 Mayıs 1960 gününden sonra, komite içindeki bölünmeye engel olmaktan uzak kalmış, bilerek ya da bilmeyerek bu bölünmenin önünü alamamıştır.

Yeni bir cunta, kan akıtıcı, vurucu ve sermayeci sınıfın zorba diktatörlüğünü kurmaya yönelik faşist bir cunta harıl harıl hazırlanıyordu. Bu cuntanın elebaşları 14'lerdi. Bunların doğal müttefikleri komitenin Madanoğlu-Köksal kesiminin karşısında yer aldıklarına ve Korg. Madanoğlu'nu CHP'nin adamı diye suçladıklarına göre ancak, «kuyruklar» denen eski DP'liler olabilirdi. Başlarında Türkeş'in bulunduğu grup İstanbul Emniyet örgütünde yeni cuntayı destekleyecek polis örgütünü kurmaya, önemli ve kilit noktalara adam atamağa ve tasfiye listeleri yazmaya başlamıştı bile. Bütün sağcı örgütlere el atılmış, onlar Türkeş cuntasının ittifakına alınmış, ve hatta Halk Partisi içinde tek şef-tek parti-otoriter/totaliter yönetim günlerinden kalma gerici-Turancı-Irkçılarla da ilişki kurulmuştu. Artık, PARTİLERİN VE SEÇİMİN ESAMİSİNİN BİLE OKUNMADIĞI ASKERİ NASYONAL SOSYALİST BİR HÜKÜMET KURULABİLİRDİ. Türkeş grubu, bilinçsiz ve iyiniyetli cuntacıları da avucunun içine alarak, Gürsel ve İnönü'yü belki süngü ucuyla, belki kurşunla devirip katı bir faşist rejim kurma yolundaydı. Menderes'in yapamadığını, muhalefete karşı devlet darbesini Türkeş yapacaktı... Millî Birlikçiler, Atatürkçü, anti-faşist Ordu kesimi Türkeş'in azmanlaşmasına engel olmazlarsa, olup olacağı kanlı bir Franko Salazar rejiminin Türkiye'de sergilenmesiydi...

DEVAM EDECEK

Maden-İş Mersin Bölge Temsilcisi ve arkadaşları gazete dağıtırken gözaltına alındılar

18 DEMOKRATİK KURULUŞ VE SENDİKA OLAYI KINADILAR

MERSİN (İSTA) DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası Mersin Bölge Temsilcisi Bozan Özdemir ve arkadaşları Maden-İş Gazetesi ve bildirisi dağıtırken işverenin ihbarı üzerine Mersin 1. Şube ekipleri tarafından bir süre gözaltına alınmış, baskı yapılarak dayak atılmıştır.

Maden-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu Mustafa Şaman işyerinde bildiri ve gazete dağıtırken gözaltına alınan sendikacıların baskı altında tutulmasını protesto eden 18 demokratik kuruluş ve sendika Başbakanlığa, İçişleri Bakanlığına ve Emniyet Genel Müdürlüğüne birer telgraf çekerek olayı kınamışlar ve önlem alınmasını istemişlerdir.

Aralarında Çağdaş Hukukçular Derneği, Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası, İlerici Kadınlar Derneği, İlerici Gençler Derneği Mersin Şubelerinin bulunduğu 18 Demokratik kuruluşun yayınladığı telgrafta:

«Anti emperyalist ve anti-faşist mücadeleyi özgürlükçü demokrasi ilkelerine uygun ve yasalar çerçevesinde yürüten Mersin ilinde bulunan 18 sendika ve demokratik kuruluş Mersin 1. Şubesince yapılan hukuk-dışı davranışların son bulmasını, işçi ve sendikacıların Mersin Valiliğinde görüşmüş ve bu tür davranışların son bulmasını istemişlerdir» denilerek buna rağmen baskıların sürdürüldüğü belirtilmiştir.

YSİ-İş Sendikasının, işçilere baskı yaptığı, sendikal hakları çiğnediği açıklandı

Yapı işçilerinin hakları geri alınmak isteniyor

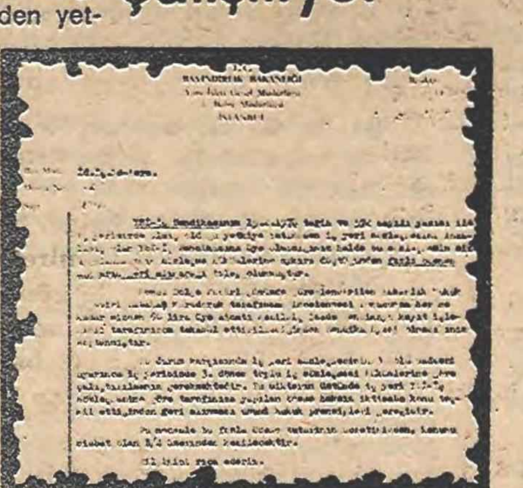
•Yapı İşleri 1. Bölge Müdürlüğü işçileri, Baysen'den koparılmaya çalışılıyor

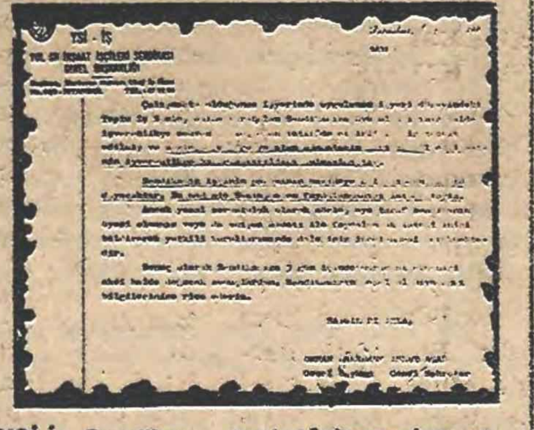
İSTANBUL, (İSTA) DİSK'e bağlı Baysen, İstanbul'da Yapı İşleri 1. Bölge Müdürlüğü Büyük Yapılar Projeleri İstanbul Bölge Müdürlüğü ve İstanbul Bayındırlık Müdürlüğü işyerlerinde örgütlenme çalışmalarını tamamlandığını ve Yapı İşleri 1. Bölge Müdürlüğü işyerinde daha önceden yetkili olan Yol-İş Federasyonuna bağlı YSİ-İş Sendikasının üyelikten istifa eden işçilerin üzerinde baskı uygulamalarına geçtiğini açıklamıştır.

Baysen İstanbul Şubesinden yapılan açıklamada YSİ-İş Sendikası yöneticilerinin Yapı İşleri 1. Bölge Müdürlüğü işçilerinin toplusözleşmeden yararlandırılmak istenmemekle tehdit edildiğini ve ayrıca daha önceki hakların geri alınmak istendiği belirtilmiş ve YSİ-İş Sendikası ile Bayındırlık Müdürlüğünün işçilere gönderdiği yazının bunun kanıtı olduğu açık lanmıştır. Baysen İstanbul Şubesi tarafından yapılan açıklamada konuyla ilgili olarak şu değerlendirme yapılmıştır:

«Yol-İş Sendikasının yanı sıra Yapı İşleri 1. Bölge Müdürlüğü de bu sendikaya üye olmak istemeyen ve bu sen dikadan istifa ederek ayrılan işçilere birer yazı ile üc retlerinin kesilereceğini ve bugüne değin aldıkları hakların geri tahsil edileceğini bil dirmiş bulunmaktadır.

YSİ-İş Sendikası işçilere yazdığı 16.2.1978 tarihli, kelime oyunları ile doldurulmuş yazısında; «sözleşmeye göre yapılan ödemelerin geri tahsil edilmesinin işverenlikçe kararlaştırıldığı anlaşılmıştır» derken, işveren de 21.2.1978 tarihli yazısı ile bu işçilere; «YSİ-İş Sendikasının 15.2.1978 tarih ve 592 sayılı yazısı ile işyerinde çalışmış olduğu yetkiye istinaden işyeri sözleşmesini imzalamış olan YSİ-İş Sendikasına üye olmadığınız halde bu sözleşmenin size uygulanma sının sözleşme hükümlerine aykırı düştüğünden fazla ödenen miktarın geri alınacağı talep olunmuştur» demektedir.

Bayındırlık Genel Müdürlüğü, YSİ-İş Sendikası üyesi olmak istemeyen işçilere gönderdiği yazıda hakların geri ye alınacağı tehdidinde bulunuyor.

YSİ-İş Sendikası toplusözleşmeden yararlanmak için sendikalarına üye zorunluluğundan sözediyor ve işçilere 3 günlük bir zaman tanıyor. Baysen'e katılan işçilerin sendika değiştirmesi, sendikal hakkını kullanması böylelikle engellenmek isteniyor.

Tütün ihracatçıları dış kredi istiyor..

İZMİR. (A.A.)

Tütün ihracatçılarının 1977 ürünü Ege Ekici Tütün Piyasasındaki açığını dışarıdan getireceği alım kredisi ile kapatacağı bildirilmektedir. Piyasa döneminde alımı yapılan tütünlerin masrafları için Merkez Bankası tarafından verilen Reeskont kredilerinin (İskonto edilmiş krediler) yeterli olmadığını ileri süren, tütün ihracatçıları, uygun bir faiz getirilmesi, tescil anındaki cari kurun geçerli olması halinde alım öncesi kredilerine başvuracaklarını açıklamışlardır.

İhracatçılar, 1978 yılında tütün için kullanılan alım kredilerine, Avrupa Para piyasalarında uygulanan oranda faiz alınacağının bir tebliğ ile belirtildiğini, şimdi kur garantisi sorununun açığa kavuşmasını beklediklerini söylemişlerdir.

Kırsal alanda tüketim harcamalarının yüzde 55'i gıda maddelerine yapılıyor

•Kırsal kesimde tüketimin en az olduğu alan Kültür ve eğlence...

HARCAMA TÜRLERİ	TOPLAM TÜKETİM HARCAMALARI İÇİNDEKİ PAYI
1 — Gıda harcamaları	55.82
2 — Lokanta ve benzeri harcamalar	3.33
3 — Ev eşyaları ile ilgili harcamalar	9.05
4 — Giyim eşyaları ile ilgili harcamalar	14.22
5 — Hane halkının oturduğu konut ile ilgili harcamalar	7.94
6 — Sağlık ve kişisel bakım harcamaları	2.84
7 — Ulaşım ve haberleşme harcamaları	2.02
8 — Kültür, eğitim, eğlence harcamaları	0.33
9 — Diğer harcamalar	4.45
TOPLAM	100.00

● KIRSAL KESİM İNSANI SAĞLIK VE HABERLEŞMEYE'DE ÇOK AZ PARA HARCIYOR...

İSTANBUL, (İSTA)

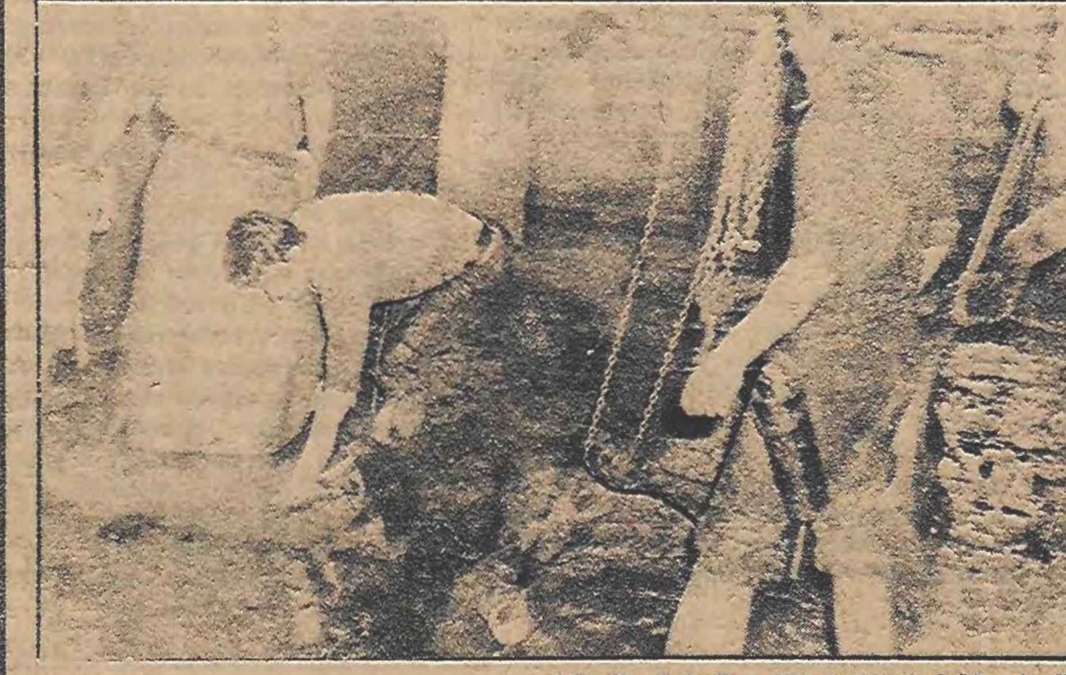
Kırsal alan insanının parasının büyük bir kısmını gıda maddelerine harcadığı, kültür ve eğlence hizmetleri ile sağlık ve haberleşme hizmetlerine ise çok az bir harcama yaptığı belirlenmiştir.

Devlet Planlama Teşkilatı, Sosyal Planlama Dairesi uzmanı Otay Varlıer tarafından yapılan bir araştırmada kırsal alan insanının tarım dışı sektörlerden satın aldığı mallara yaptığı harcamalar ele alınarak incelenmiştir. Devlet İstatistik Enstitüsünce hazırlanan bir örneklemeye dayanılarak yapılan hesaplamalar, kırsal alan hane halkı tüketim harcamalarının büyük bir kısmının gıda maddelerine yöneldiğini ortaya koymuştur. Köylünün bütün bir yıl çalışarak elde ettiği paranın, genellikle gıda maddesi üretmesine karşın yine gıda maddesine harcadığı, gıda maddelerine yapılan harcamanın köylünün kazancının büyük bir kısmını götürdüğü saptanmıştır. Gıda maddelerine yapılan harcamanın toplam kazancın yüzde 55.82'sini oluşturduğu ortaya çıkmıştır. Kırsal alan insanının en büyük harcamayı yaptığı ikinci bölüm ise giyim eşyaları olmuştur. Köylünün toplam yıllık gelirinin yüzde 14.22'sini giyinmek için harcadığı belirlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre üçüncü en büyük harcama alanının ise Ev eşyaları olduğu saptanmıştır.

Diğer başlıca tüketim kalemleri sırasıyla şöyle belirlenmiştir:

«Konut harcamaları, lokanta ve benzeri yerlerde yenen yemek için yapılan harcamalar, Sağlık ve kişisel bakım harcamaları, Ulaştırma ve haberleşme ile ilgili harcamalar, Kültür, eğitim ve eğlence harcamaları, diğer harcamalar.»

Özellikle Kültür ve eğlence, sağlık ve kişisel bakım, ulaştırma ve haberleşme harcamalarının toplam tüketim harcamaları içindeki payları dikkati çekmiştir. Araştırmada köylünün toplam kazancının ancak yüzde 0.33'ünü eğlenmek ve diğer kültür hizmetleri için harcadığı, sağlık ve kişisel bakımı için toplam harcamalarının yüzde 2.84'ünü haberleşme için ise yine toplam harcamalarının yüzde 2.02 ayırdığı belirlenmiştir.

Gölcük Belediye Mezbahası'ndaki işçiler fotoğrafta görülen ortamda çalışıyorlar.

Gölcük Belediye Mezbahasında çalışan işçiler "Bir gün pislikten öleceğiz,,

GÖLCÜK, (İZMİT) (ABC)

İzmit'in Gölcük Belediyesi'ne ait mezbahada çalışan ve elverişsiz koşullar yüzünden sık sık hastalandıklarını ileri süren işçiler «Bir gün pislikten öleceğiz» demektedirler.

İşyerindeki elverişsiz sağlık koşullarının tekrar tekrar yetkili makamlara bildirildiğini ve bu konuda önlem alınmasını istediklerini beirten işçiler adına konuşan işçiler şunları söylemişlerdir:

«Mezbahadaki elverişsiz çalışma koşulları ile ilgili başvurularımızın sayısını biz bile unuttuk, ama bugüne değin bir yetkili çıkıp da derdimizi dinlemedi. Aynı koşullar altında çalısmaya devam edersek pislikten öleceğiz.»

NET KREDİ HACMİ 342,9 MİLYAR LİRAYA ULAŞTI

● BANKALARDAKİ MEVDUAT TOPLAMI 209,1 MİLYAR LİRAYA ULAŞTI

ANKARA, ANKA

Bütün baknaları kapsayan 1977 yılı sonu verilerine göre, net kredi hacmi 342,9 milyar liraya ulaşmıştır. Böylece net kredi hacmi 1977 yılı içinde 97.3 milyar lira artmış olmaktadır. 1976 yılında net kredi hacmindeki artış 63,1 milyar lira olmuştu. Net kredi hacminin 1977 yılı içindeki artışında özel bankaların payı 39.6 milyar lira olurken Merkez Bankası kredilerinin payı 57.7 milyar lirayı bulmuştur. 1976 yılında net kredi hacminin artışında özel bankaların katkısı 44.8 milyar lira, Merkez Bankası doğrudan kredilerinin katkısı ise 29,4 milyar lira idi.

1977 yılı sonu verilerine göre bankalardaki mevduat tutarı ise 209,1 milyar liraya yükselmiştir. Buna göre 1977 yılında mevduatta 1976'nın 30,5 milyar liralık artışına karşın, 46,3 milyar liralık bir çoğalma gerçekleşmiştir.

Yeni sezona 40 bin tonluk pamuk stoku ile giriliyor...

İZMİR, (A.A)

1978 yılı pamuk alım ve ihracat sezonuna 40 bin tonluk ihracat fazlası stokla girildiği belirlenmiştir.

İzmir Pamuk İhracatçılar Birliğinin Genel Kurulunda geçen sezonda 180 bin ton pamuk ihraç edilmesine karşılık yeni sezona 40 bin tonluk bir ihraç fazlası stokla girildiği belirtilmiştir

Öte yandan geçen yıl içinde 215 bin ton olarak gerçekleşen Ege Bölgesi pamuk rekoltesinin bu yıl 235 bin ton olacağı belirtilmektedir. İlgililer rekoltede beklenen artışla birlikte ihraç tescillerinde de yükselmeler olacağını ifade etmişlerdir. Nitekim bu güne kadar 7 bin ton tescil yapılmıştır.

Diğer taraftan pamuk destekleme alımları taban fiyatları ile ilgili çalışmaların yoğunlaşarak sürdüğü bildirilmektedir. Birlik yetkilileri gerçek üretim maliyetine makul bir üretici kazancının eklenmesi ile alım fiyatının belirlenmesini istemişlerdir.

Lâstik-İş üyesi işçilerin direnişi sürüyor

•Direnişteki işçilerle dayanışmanın genişlediği belirtildi

İSTANBUL, (İSTA)

DİSK'e bağlı Lastik-İş Sendikasına üye İstanbul Soğanlık'ta kurulu ve 50 işçinin çalıştığı Vatan Plastik Fabrikasında sendikalaştıkları için 40 işçinin işine son verilmesiyle başlayan direniş başarılı bir şekilde yürütülmektedir.

27 Ocak 1978 tarihinde toplusözleşme çağrısında bulunan DİSK üyesi Lastik-İş sendikasının işyerinde örgütlendiğini ve işçilerin sendikalaştığını öğrenen işveren 1 Şubat'ta önce 27 işçinin; 6 Şubat'ta 13 işçinin işine son vermiş, ve bütün bunlar içinse hammadde yokluğunu gerekçe olarak göstermek istemişti.

6 Şubatta 40 işçiye varan işçi çıkarılmasından sonra işçiler işvereni protesto ederek direnişe geçmişlerdir. Ancak bu arada fabrikaya polis getiren işveren baskılarını geliştirmeye girişmiş, hammadde darlığının giderildiği gerekçesiyle de işyerine işçi almaya çalışmıştır. Vatan Plastik işçilerinin bu durum karşısında da eylemleri devam ederken çevrede bulunan fabrika ve demokratik örgüt ve sendikalar Vatan Plastik işçileriyle dayanışma içinde olduklarını açıklamışlardır. Önceki gün fabrikaya giden İlerici Kadınlar Derneği Kartal Şubesi üyesi kadınlar birçok kadın işçinin çalıştığı işyerinde direnişte bulunan işçilerle dayanışma içinde bulunduklarını açıklamışlardır. Bu ziyaretlerin savaşımın başarıyla sonuçlanmasına kadar süreceğini belirten İKD üyeleri işverenin tutumunu kınamışlardır.

Karabük'te 35 bin işçinin 27 bini ağır sanayide çalışıyor

KARABÜK, (THA)

Karabük ilçesinde 35 bin işçinin 27 bininin ağır sanayide çalıştığı ve geçen yıl ilçede iş kazaları sonucu 2776 kişinin yaranladığı bildirilmiştir.

Türkiye'nin en büyük ağır sanayii merkezlerinden biri haline gelen Karabük ilçesinde Demir Çelik İşletmelerinde 24 bin 139 işçi çalışmaktadır. İlçede özel sektöre ait haddehanelerin sayısının da 25'e yükseldiğini belirten yetkililer, bu işyerlerinde altı bin işçi çalıştığını söylemişlerdir.

Demir Çelik Sanayi dışında diğer küçüklü büyüklü işyerlerinde çalışanların sayısının da yedi bin olduğu bildirilmekte, ilçede 35 bin işçinin 27 bininin ağır sanayide çalıştığı belirtilmektedir.

Karabük ilçesinde geçen yıl 2776 işçinin iş kazaları sonucu yaralandığı, 12 bin işçinin hastalık nedeniyle S. S. K. Hastanelerinde tedavi gördüğü bildirilmiştir.

İzmir Çamaltı Tuzlası'nda irade beyanı bugün yapılıyor

İZMİR, (İSTA)

DİSK'e bağlı Yeraltı Maden-İş Sendikasının örgütlü olduğu İzmir Çamaltı Tuzlasında daha önce yetkili olan Türk-İş'e bağlı Maden Federasyonunun yetki itirazı nedeniyle yapılacak irade beyanı bugün gerçekleştirilmektedir.

İzmir Çamaltı Tuzlasında İrade Beyanı üzerine önceki gün bir açıklama yapan Yeraltı-Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Çetin Uygur; «Türk-İş üyesi Maden Federasyonunun İşverenle işbirliği içinde oynamak istediği oyunlar karşısında Yeraltı Maden—İş'in irade beyanı uygulaması talebinde bulunduğunu» belirterek Çamaltı Tuzlası'nda sahtekarlıkları irade beyanı ile ortadan kaldıracaklarını söylemiştir.

TAMSAN Mobilya Fabrikası'nda direniş başladı

SAKARYA, (İSTA)

Sakarya'ya bağlı Hendek ilçesinde kurulu Tamsan Mobilya Fabrikasında çalışan 450 işçi, işverenin baskınlarını protesto ederek direnişe geçmişlerdir.

Türk-İş'e bağlı Ağaç-İş Sendikasının örgütlü olduğu Tamsan Mobilya Fabrikasında sendikanın etkin önlemlere yaklaşmaması sonucu, işverenin baskı uygulamasını sürdürmesi ve son olarak çalışma saatlerini değiştirme girişimlerine karşı 22 Şubat'ta 450 işçi işvereni protesto ederek direnişe geçmiştir.

Edinilen bilgiye göre işçiler üzerine yapılan baskıların kaldırılmaması halinde işyerinde başlatılan direnişin sürdürüleceği açıklanmıştır.

ABD, İMF Özel Fonu'na 1.75 milyar dolar katkıda bulunacak

Washington, (AA)

ABD Temsilciler Meclisi 125'e karşı 267 oyla, kalkınma yolunda olan ülkelerin, artan petrol fiyatlarının üzerlerindeki baskısını atlatmalarına yardımcı olacak bir özel uluslararası fona 1,75 milyar dolar ayrılmasını onaylamıştır.

Temsilciler Meclisi ayrıca, fondan açılacak kredilerden, insan haklarını ihlal eden ülkelerin yararlanmaması için Uluslararası Para Fonunda görevli Amerikan Temsilcisinin her türlü önleme başvurmasını öngören bir tadil tasarısını da sözlü oyla kabul etmiştir.

İowa Demokrat temsilcisi Tom Harkin'in sunduğu tadil tasarısı uzun tartışmalara yol açmış, tasarıya karşı olanlar, bu tasarının onaydan geçmesi durumunda, IMF kredilerinie «politika» karıştırılmış olacağını ileri sürmüşlerdir

MADEN-İŞ MAVİ ÇELİK'TE TEKRAR GREVE BAŞLADI

• 3 işyerinde daha yetki alındı

ANKARA, (İSTA)

Bundan bir süre önce grevin yasal olmadığı yolunda iş mahkemesi tarafından verilen karar yargıtay tarafından bozulmuş ve DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası Kayseri'de kurulu Mavi Çelik işyerinde greve yeniden başlamıştır.

28 işçinin çalıştığı Mavi Çelik işyerinde 11 Eylül 1977 tarihinde başlayan grev 48 gün sonra İş Mahkemesi tarafından durdurulmuştu. Yargıtay'ın kararından sonra işyerinde başlayan grev uygulaması başarılı biçimde sürdürülmektedir.

Maden-İş Sendikası bu arada Kayseri'de kurulu Zirai Donatım, Kortas, Hacılar Elektrik Kablo Sanayii işyerlerinde yetki almış, sözleşme görüşmelerine başlamıştır. Maden-İş Sendikası 20. Bölge (Kayseri) Temsilcisi Hasan Yalçın yaptığı açıklamada görüşmelerin 400 işçi adına sürdürüldüğünü belirtmiş, sınıf ve kitle sendikacılığı ilkesinden ödün vermeden kararlılıkla savaşım yürütüldüğünü söylemiştir.

1 Mayıs Afiş Yarışması jürisi belli oldu

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) 1978 yılı içinde de kitlesel olarak kutlanması kararlaştırılan 1 Mayıs için afiş yarışması düzenlemiştir.

Edinilen bilgiye göre, yarışmaya katılarak birinci olana, 7 bin 500 lira, ikinciye 5 bin, üçüncüye ise 3 bin lira ödül verilecektir. Öte yandan yarışmaya katılan eserlerin DİSK tarafından sergileneceği bildirilmiştir.

Beş sanatçı iki de DİSK temsilcisinden oluşturulan seçici kurula katılanların isimleri de açıklanmıştır. Seçici kurulda DİSK Yürütme Kurulundan Kemal Nebioğlu, DİSK Basın Yayın Halkla İlişkiler Dairesi Müdürü Yücel Yaman, Uygulamalı El Sanatları Yüksek Okulu Öğretim Üyesi Bülent Erkmen, TGS Genel Başkanı Semih Balcıoğlu, Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu Müdürü Mustafa Aslıer, Yaşar Kemal ve Tahsin Saraç bulunmaktadır.

DİSK tarafından yapılan bir açıklama ile yarışmaya katılmak isteyenlerin eserlerini en geç 5 Nisan 1978'e kadar DİSK Genel Merkezine ulaştırılması istenmiştir.

Politika

SAHİBİ: Politika Basım—Yayın A.Ş adına Kemal TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: Aydın ENGİN — Müessese Müdürü: Haluk YETİŞ

Yazışleri Müdürü: Aydın ŞENESEN — Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN — Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. IBM ve Lynotip Tesisleri — BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri — DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.

Abone koşulları: Yurt içi Yıllık 750 TL — 6 aylık 400 TL — 3 aylık 200 TL; Yurt dışı Yıllık 900 TL — 6 aylık 500 TL — 3 aylık 250 TL. Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ: Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL, İstanbul Baskısı 100 TL, Yayın ilanları 50 TL

Sayı: 1694 — Yıl: 5

TEŞVİK

(Baştarafı 1'de)

vik tedbirlerinin, hükümetin ekonomik politikasına uygun biçimde, yeniden gözden geçirildiğini açıklamıştır. Alp, konuşmasında, işbaşına geldikleri günden bu yana aldıkları ve almakta oldukları önlemleri şöyle sıralamıştır:

«— Üretimi büyük çapta aksatan döviz darboğazını önlemek için lüzumlu döviz ve kredi ihtiyacını temin etmek üzere gerekli dış temaslar yoğun bir şekilde sürdürülmektedir.

— İthalât sıkıntısı nedeniyle üretimi durmuş veya yavaşlamış fabrikaları normal üretim düzeyine getirecek çalışmalara başlamış bulunmaktayız.

— Temel ihtiyaçlar ve ihracata dönük olanlar en baş ta olmak üzere, hammadde ithalâtını gerçekleştireceğiz.

— Döviz ikmali ve ihracatı arttırıcı yatırımlarla ilgili makina ve techizatın ithalâtına öncelik sağlayacağız.

— Yatırımları tamamlanmış olan, ancak cüzi bir ithal malzemesi yokluğu nedeniyle üretime geçemeyen tesislerin ihtiyaçlarına öncelik vereceğiz.

— Orta ve uzun vadeli döviz gelirlerimize büyük katkısı olacak sanayi mamullerimizin ihracatını teşvik edici ve özendirici tedbirleri alacağız.»

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Alp, sanayileşmeyi hızla yürütmek suretiyle Türkiye'yi ileri bir sanayi ülkesi haline getirmeyi amaçladıklarını bildirerek, sözlerini şöyle sürdürmüştür:

«— Motor imalâtı olmayan bir sanayiden gerçek bir sanayi diye söz edilemez. Bunun için yer yer başlatılmış olan motor imalâtına her takatte ve her büyüklükte gerçekleştirmek için gerekli bütün çalışmalar yapılacaktır. Türkiye'nin hızla sanayileşmesi bakımından her türlü kaynaktan istifade etmek zorundayız. Bu atılımda kamu sektörü kadar, özel girişimcilere de büyük görevler düşmektedir.»

Alp, teşvik tedbirleri konusunda ise, şöyle konuşmuştur:

«Teşvik tedbirlerini sanayi politikamıza uygun olarak yeniden gözden geçirmekteyiz. Teşvik tedbirlerini daha iyi kullanmak suretiyle tüketim malları sanayiini kontrol altında bulundurarak, temel ve ara mallara yönelik imalât sanayiini istenilen ve gerekli olan düzeye çıkarmak azmindeyiz.»

TURİZM-İŞ

(Baştarafı 1'de)

lelikle gerçekleştirileceği belirtilmiştir. Aynı açıklamada birleştirme komisyonunun birleştirme biçimini Turizm - İş Sendikasının Oleyis'e katılması biçiminde saptadığı kaydedilmiştir. Açıklamada, bunun, 16 işkoluna yönelen örgütlenme çalışmalarında bir aşama olduğu belirtilmiştir.

Öte yandan DİSK Yürütme Kurulu Üyesi Mustafa Aktulgalı Oleyis Sendikasının Ege Bölgesi Şubesi Genel Kurulunda yaptığı konuşmada Turizm-İş Sendikası ve Oleyis'in birleşmeleri ile işkolunun yetkili ve etkili sendikasının oluşturulmuş olacağını belirtmiştir.

ECEVİT

(Baştarafı 1'de)

çevrelerin ifade ettiğine göre, Ecevit hükümeti bir yandan batı ile ilişkilerini sürdürürken diğer yandan da sosyalist ülkelerle ekonomik ve siyasi ilişkilerinin artmasına önem verecektir. Ecevit hükümetinin öncelikle ekonomik darboğazı aşabilmek amacıyla sanayi yatırımlarına gereken önemi vermeye çalışacağını bildiren bu çevreler, emperyalist-kapitalist batı dünyasının Türkiye'nin sanayileşmesi yolunda gerekli kredi olanaklarını sağlama yönünde zorluklar çıkarttığını oysa Türkiye'ye kredi vermeyen ancak sanayi yatırımlarını karşılıksız olarak yapmayı üstlenen Sovyetlerin bu konuda elinden geldiğince yardımcı olduğunu kaydetmektedirler. Türkiye'nin ulaştığı ekonomik düzey nedeniyle biran önce enerji yatırımlarına gerek olduğunu kaydeden ekonomistler, bu konuda da Sovyetler Birliğinin ve diğer sosyalist ülkelerin Türkiye'nin gereksinimlerini karşılama yönünde karşılıksız bir yardım yaptıklarını bildirmektedirler. Türkiye'deki ağır sanayi yatırımlarının pek çoğunun Sovyetler Birliği tarafından gerçekleştirildiğini, buna karşılık Türkiye'nin Sovyetlere olan borcunu ihracat ürünleriyle karşıladığını belirten yetkililer Ecevit'in dar boğazdan kurtuluş yolu olarak Sovyetlerle olan bu tür ilişkileri arttırma yolunu gitmesinin doğal olduğunu söylemektedirler.

ZİYARET NE ZAMAN?

CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit'in hemen her konuşmasında Sovyetler Birliği ile olan ilişkileri arttırma yönünde çaba gösterileceğini vurgulaması diplomatik çevrelerin dikkatini çekmektedir. Pek alışık olunmadığı halde Başbakanın Sovyetler Birliği spor heyetini kabul etmesi politik çevrelerce **«görüşlerinin doğruluğunu kanıtlama»** şeklinde nitelendirilmiştir.

Ecevit'in Sovyetler Birliğine ziyaretinin kaçınılmaz olduğunu da belirten siyasal çevreler bu ziyaretin ancak yaz sonu yada sonbahar ayları başında gerçekleşebileceğini bildirmekte bunun nedeni olarak da Ecevit'in önümüzdeki bir kaç ay içinde önce kısa vadeli ekonomik sorunları çözmek, anarşiyi önlemek ve Yunanistan konusunda önemli adımlar atmak zorunda olması gösterilmektedir.

SİYASİ BELGE

Sovyetler Birliği Başbakanı Aleksi Kossigin'in İskenderun Demir Çelik fabrikalarının açılışı sırasında iki ülke arasında imzalanması kararlaştırılan siyasi belge konusunda da önümüzdeki günlerde gelişme olacağı belirtilmektedir. Siyasi belge'nin taslağının Sovyetler Birliği tarafından hazırlanarak Demirel hükümetlerine teslim edildiği, buna karşılık Türkiye'nin taslak hazırlamaktan sürekli olarak kaçındığı belirtilmektedir. Dışişleri uzmanlarının üzerinde bir çalışma yaptığı Türkiye'nin görüşleri ni içeren taslağın Ecevit hükümeti döneminde son şeklini alacağı ve Ecevit'in ziyaretinden önce her iki ülkenin uzmanlarınca siyasi belgenin hazır hale getirileceği öğrenilmiştir.

KÖPRÜLÜLER

(Baştarafı 1'de)

dirmiştir. Köprülüler Ankara'da yayınlanan haftalık Yankı Dergisine verdiği demeçte İskenderun Ülkücü İşçiler Derneğine ait zamanı geçmiş piyango biletlerinin orada çalışan işçilere zorla satıldığını bilet almak istemeyenlerin de dövüldüklerini söylemiştir. Köprülüler komandoların yaptıklarına ilişkin ellerin de çeşitli belgelerin de bulunduğunu kaydetmiş, MHP'li Ticaret Bakanı Agah Oktay Güner zamanında bakanlıkta bir iş adamının ve iki memurun komandolar tarafından dövüldüğünü, Tariş'te de AP'li işçilere işkence odalarında işkence yapıldığını söylemiştir.

Ticaret Bakanı Köprülüler'in Yankı Dergisinin sorularına verdiği cevaplar şöyledir:

SORU: Ticaret Bakanlığında Agah Oktay Güner zamanında bir iş adamının dövüldüğü doğru mu?

CEVAP: Evet. İşadamı bir fındık ihracatçısı olan Fuat Gürel'dir. Bakanlıkta şahitler vardır. Dövülme hadiseleri bununla bitmemiştir. Bakanlığın anlaşmalar bölümünde Raportör Sair Fakalı da Ocak 1978'de bakanlıkta dövülmüştür. İhracat Genel Müdürlüğünden İbrahim Mete'de MHP'nin yerleştirdiği komandolar tarafından dövülmüştür. Bir odacı da dövülmüştür. Tariş'te AP'li işçiler işkence odalarında dövülmüştür.

SORU: Bir takım kuruluşlarda Ülkücülere ait piyango biletlerinin zorla satıldığı, zorla yardım toplandığı, bunu kabul etmeyenlerin dövüldüğü doğru mu?

CEVAP: Doğru. İskenderun Ülkücü İşçiler Derneğine ait, zamanı geçmiş piyango biletleri AP'li işçilere 50 lira mukabili zorla satılmıştır. Almak istemeyenler dövülmüştür. Bunları ve üzerlerindeki darp izlerini AP'liler görüp bildirmişlerdir. MHP Genel Merkezi'nin emri üzerine her işçiden 100-200 lira talep edilmiş, vermeyenler işkenceye muhatap olmuştur. Konuştuğum Numan isimli bir işçi «ayın 7'sinde 700 lira almak için gitmiştim. Şef Yasin Hoşbilgin Ankara'dan emir geldi 100 lira vereceksin dedi. Vermem deyince 8 kişi üzerime atılıp dövdüler. Kaçmak istedim, kapıdaki bekçiler bırakmadı» dedi.

SORU: Talât Asal'ın zamanın Başbakan Demirel'e verdiği raporda MHP'lilerin işçi kadın ve kızlara saldırdığını bildirdiği doğru mu?

CEVAP: Evet. Edip Türkmen ve Fatma Zeybek isimli iki kadın işçi kendilerine makinalar arasında tecavüz edilmek istendiğini zorla ve para mukabili teklifler yapıldığını itiraf etmişler. Asal Tariş bünyesinde incelemeler yapmış, bunların tamamiyle doğru olduğunu hatta özel işkence odaları meydana getirildiğini, zorbaların tamamının Genel Müdür Yardımcısı Aydın Tanyel'in himayesinde olduğunu yazmış.»

YORUM

(Baştarafı 1'de)

Bir yandan MHP'si, AP'si, tüm sağı, «Ecevit hükümeti anarşiyi önleyemedi, Ecevit hükümeti cinayetleri arttırdı, anarşinin kaynağı doğru tesbit edilmiyor» diye feryad edip duruyor; öte yandan -belgeli isbatlı olarak- aynı kanatlar veya bu kanatlara bağlı mihraklar olay çıkartmaya, cinayet işlemeye devam ediyorlar. Gerçeklerle sağdan gelen feryatlar birleştirilince, işin içindeki provokasyon, olayların amaç ve kaynakları gün gibi açık seriliyor ortaya.

Hükümet gerçekten önlemek istiyorsa olayları, faşist tırmanışın sınıf özünü, kaynağını, amacını kavrayıp, «bir sağa bir sola» mantığından vazgeçerek kararlı ve cesur şekilde vurmak zorundadır faşizm özlemlerine. Kendi varlık nedeni ve varlık koşulu da buradadır.

HACETTEPE

(Baştarafı 1'de)

yapılacağı açıklanmış, ikinci yarı yılın da 24 Nisan'da başlayacağı bildirilmiştir.

Hacettepe Üniversitesi Tıp ve Diş Hekimliği Fakültelerinde pratik ve teorik uygulamalarla yapılan sınavlara ara verildiği yerden başlanılacağını bildirmiştir. Tıp Fakültesi 3. dönem kurul sonu sınavlarının da yarın yapılacağı açıklanmıştır.

FAŞİST SALDIRILAR

(Baştarafı 1'de)

Metin Dirimtekin'in yerine vekaleten atanan Cezmi Kartay'ın önceki gece göreve başladığı bildirilmiştir.

Gaziantep'te, Ülkü Ocakları üyesi olduğu belirtilen bir gencin, bir otomobil üzerine çıkarak, «Müslümanlar öldürülüyor. Daha ne duruyoruz» şeklinde sözleri üzerine başlayan silahlı saldırı sonucu ODTÜ öğrencisi Ali Karakaya ile Adana Mühendislik Yüksek Okulu öğrencisi Adil Demiröz ölmüş, çok sayıda dükkân tahrip edilmiştir. Olayların sorumlusu olarak 15 faşist gözaltına alınırken, Ülkü Ocakları Gaziantep Şubesi'nde arama yapılmadığı görülmüştür.

Saldırı olaylarının devam ettiği bir sırada, polis yetkililerine bir minibüs ve taksi dolusu silah ve merminin faşistler tarafından kaçırıldığının ihbar edildiği öne sürülmüş, ancak polis yetkililerinin gerekli müdahaleyi yapmadığı belirtilmiştir. Aynı uyarının görevden alınan Vali Metin Dirimtekin'e de yapıldığı ileri sürülmüştür.

İçişleri Bakanlığı tarafından Vali Metin Dirimtekin'in yerine vekaleten atanan Cezmi Kartay önceki gece göreve başlamış, Emniyet Genel Müdürü ve iki yardımcısı olayları incelemek üzere Gaziantep'e gelmişlerdir. Emniyet yetkilileri, gerekli soruşturmanın sürdürüldüğünü belirtirlerken, kent içinde jandarma ve askeri birliklerin çeşitli bölgelerde önlemler aldıkları görülmüştür.

Saldırganların görevden alınan Gaziantep Emniyet Müdürü'nden cesaret aldıkları yolundaki söylentiler halk arasında yaygın olarak konuşulmaktadır. Saldırıyı düzenleyen faşist komandoların büyük bir bölümünün Maraş, Osmaniye ve Adana'dan geldikleri belirtilmiştir.

GÖZALTINA ALINANLARIN ÇOĞU ADANA'DAN GELDİ

Gaziantep Emniyet Siyasi Şube Müdürü Mustafa Altıkat, yaptığı açıklamada gözaltına alınanların sayısının her an arttığını söylemiştir. Altıkat, cenaze töreni için Gaziantep'e gelen ve daha sonra'da şehirde 100'den fazla işyerini tahrip ederek bazı yerleri de yakan bu kişilerin çoğunun Adana ve ilçelerinden geldiklerinin saptandığını açıklamıştır.

Soruşturmayı yürüten Toplum Suçları Savcısı Nuri Ok gözaltına alınanların hepsinin Adana'lı olmalarının dikkat çekici olduğunu belirtmiştir.

EMNİYET MÜDÜRLÜĞÜNE YENİ ATAMALAR YAPILDI

Gaziantep'te meydana gelen olaylarda gerekli önlemleri almadıkları ve olaylara zamanında müdahale edip, bastırmadıkları gerekçesiyle görevden alınan Emniyet Müdürü İbrahim Kızıltan'ın yerine Samsun Emniyet Müdür Muavini Hüseyin Kaplan, Toplum Zabıta Müdürü Cevat Emre'nin yerine de Balıkesir Toplum Polisi Emniyet Amiri Hayrettin Aydın atanmıştır.

MECLİS BAŞKANI'NIN KORUMA POLİSİNE ATEŞ AÇILDI

Dün saat 22.05 sıralarında meydana gelen olayda önce Büklüm Sokaktaki bir inşaatın üzerinde hedef gözetilmeksizin etrafa ateş edilmiş, daha sonra inşaattan çıkan üç kişi Anadol Marka bir otomobile binerek Meclis Başkanı'nın evine doğru ilerlemişlerdir. Silah seslerini duyarak dışarı çıkan Meclis Başkanı'nın koruma polisi Erol Bircan'ın üzerine otomatik silahlarla ateş açan saldırganlar kısa süreli bir çatışmadan sonra olay yerinden uzaklaşmışlardır. Erol Bircan'ın saldırganlara ateşle cevap verdiği bildirilmektedir. Saldırganların bir tesadüf eseri koruma polisini hedef almadıkları, özellikle dışarı çıkmasını sağlamak için önce ateş ettikleri, Erol Bircan dışarı çıkınca da öldürmek kastı ile ateş ettikleri, ancak Bircan'ın o sırada park etmiş olan Murat Marka bir otomobilin arkasına sığınarak kurşunlara hedef olmaktan kurtulduğu bildirilmektedir. Saldırganların bindikleri Anadol Marka otomobilin plakası saptanamamış, ancak sarı renkli olduğu, üst kısmının siyah deri ile kaplı bulunduğu ve sağ ön çamurluğun hasarlı olduğu belirlenmiştir. Daha sonra olay yerine gelen polisler, Bircan'ın arkasına saklandığı Murat otomobilde üç merminin bulunduğunu saptamışlar, etrafda 32 adet boş kovan bulmuşlardır.

GRUP BAŞKAN VEKİLLERİ OLAYI KINADI

Millet Meclisi Cahit Karakaş'ın koruma polisine ateş açılması, Millet Meclisinde, Meclis Başkanının evine saldırı şeklinde yorumlamış, partilerin grup başkanvekilleri olayı kınamışlardır. Bu arada Parlamento Muhabirleri Derneği Başkanı Rafet Genç de bir açıklama yaparak olayı nefretle karşıladıklarını belirtmiştir.

ANADOLU YAKASI BANLİYÖ TREN HATTINA BOMBA KONDU...

Öte yandan İstanbul'da Anadolu Yakası banliyö tren hattına bomba konmuş bombanın üzerinden tren geçerken patlaması sonucu şef-tren Muharrem Ünal ağır şekilde yaralanmıştır.

Dün sabaha karşı 05.00 sıralarında Haydarpaşa'dan Gebze'ye gitmekte olan banliyö treni Feneryolu ile Göztepe arasındaki yoldan geçerken daha önce konmuş, patlama gücü yüksek bomba patlamış, patlama sonucu banliyö treninin çekicisi ve yol tahrip olmuş, şef-tren ise ağır şekilde yaralanmıştır. Patlama sonucu olay yerine yüzmetreye kadar uzaklıktaki bütün binaların camları kırılmıştır.

Tren yolunun tahrip olması nedeniyle ulaşım uzun süre tek hat üzerinden yürütülmüş bu tren seferlerinin aksamasına yol açmıştır.

Öte yandan patlamanın meydana geldiği yerin etrafındaki duvarlara kesin sol sloganlar yazılması olaydaki provokasyon ihtimalini kuvvetlendirmiştir. Polis görevlileri tren yoluna konan patlayıcı maddenin tahrip gücü yüksek TNT'den imal edildiğinin anlaşıldığını söylemişlerdir.

BİR MERSEDES OTOMOBİL ÜZERİNE BENZİN DÖKÜLEREK YAKILDI...

Dün saat 22.30 sıralarında Ankara, Cebeci - Tanyolu Sokakta 26 EF 633 plakalı Mersedes Marka bir otomobilin üzerine benzin dökülerek yakılmıştır. Yolu kesilerek durdurulan arabanın sahibini indirenler üç kişi ellerinde bulunan bir bidon benzini otomobilin üzerine dökerek ateşe vermişler daha sonra olay yerinden uzaklaşmışlardır.

POL-DER

(Baştarafı 1'de)

POL-DER İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu'ndan yapılan açıklamada Genel Kurulu'n 4 Mart Cumartesi günü «çoğunluksuz» olarak saat 10'da Beyoğlu Piremeci Sokakta bulunan İstanbul Barosu Konferans Salonu'nda yapılacağı bildirilmiş, dernek üyelerinin Genel Kurul'a katılmaları istenmiştir.

KÖY

(Baştarafı 1'de)

insan sevgisi eklemek istedi. O zaman kıyamet koptu, aslında yaklaşımlar çok önemli yaklaşımlardır.»

Köy Enstitülerinin tekrar kurulup kurulmayacağı yolundaki soruya ise Uğur, «Bir Enstitüsü lazım. Bu, eski biçimiyle köy Enstitüsü mü olur, yoksa bir kent enstitüsü mü? Köy Enstitüsüne bugün, Türkiye'nin kırsal kesiminin, çeşitli yerlerde ihtiyacı vardır» cevabını vermiştir.

Uğur, Köy Enstitüleri denemesinin başarılı olup olmadığı sorusuna, şu karşılığı vermiştir:

«Başarılı olamamıştır. Sadece toplumun bir kesiminde, eğitimde düzen değişikliği yapıldı. İnsan-toprak ilişkileri düzeltilmedi. Düzeltilmemiş üretim biçimi, eğitimdeki değişikliği bozdu. Toprak reformu ve kooperatifçilik aynı zamanda yapılmalıydı. O zaman Köy Enstitüleri müthiş şekilde ayakta kalırdı. Şimdi, kırsal kesimde yapılacak her köklü değişimde, Köy Enstitülerinin yeri vardır.»

Kent Enstitüleri konusundaki görüşlerini açıklarken Uğur, kırsal kesimden kente gelenlerin uyum sağlayamadıklarını, bunalım içerisine düştüklerini kaydetmiş, «Bunlara açılacak yeni dünyanın kültürünü hazırlamalıyız» demiştir. Kent Enstitüleri girişiminde batı kopyacılığı edilmeyeceğini belirten Bakan, «Bu yeni toplumun yasalarını kendimiz yaratacağız» şeklinde konuşmuştur.

PİRELLİ

(Baştarafı 1'de)

950 işçinin çalıştığı Pirelli Lâstik Fabrikası'nda, işçiler, yıllık izinden sayılmak üzere 1 hafta zorunlu izne çıkartılmışlardır. Uygulamanın Pazartesi günü başlayacağı ve 1 hafta süreceği bildirilmektedir.

Konuyla ilgili olarak İSTA Muhabiri ile görüşen işçiler işverenin hammadde yokluğunu ileri sürmesinin bir bahane olduğunu iddia etmişler ve özetle şunları belirtmişlerdir:

«Bilindiği gibi bir süre önce Pirelli işvereni 65 işçi arkadaşımızı yine hammadde yokluğu nedeniyle işten atmıştı. Ve arkadaşlarımız milyonlarca lirayı bulan tazminat davası açmışlardı. Şimdi ise işveren, mahkemenin aleyhine sonuçlanmaması için işten atmaları haklı göstermeye çalışmaktadır. İkincisi, son bir ay içinde üretim randımanı yükselmiştir ve fazla mesailer uygulanmaya başlanmıştır. Hammadde yokluğunu öne süren işveren bunu bildiği halde niye fazla mesai uygulamasıyla hammadde tüketimini arttırmaktadır? Üçüncü nokta ise bir haftalık mecburi izin yıllık izinden sayılmaktadır. Oysa mevcut toplusözleşmeye göre yıllık izin hakkı, Haziran, Temmuz, Ağustos aylarında kullanılmaktadır. Tüm bunlar göstermektedir ki işverenin bu uygulamaları keyfidir ve Pirelli işçileri buna boyun eğmeyecektir.»

TÜRKİYE'DE

(Baştarafı 1'de)

için ülkenin en büyük sorunlarından birinin «enerji» olduğunu söylemiştir.

BÜYÜK YATIRIMLAR HAYAL

Tanyeri, ülkenin enerji ihtiyacının tümü karşılanmadan ağır sanayiini kurmak ve büyük yatırımlara girmenin hayal olduğunu da sözlerine eklemiş, şöyle demiştir:

«Kurulu olan sanayi ve fabrikalarımızın ihtiyacını karşılayamaz haldeyiz. Ferahlık ancak çok yakın bir gelecekde devreye girecek olan Tunçbilek ve Seyit Ömer'in 150'şer megavatlık termik santralları ile mümkün olacaktır.»

İzmir Termik Santrali'nin Başmühendisi **Ziya Tanyeri** enerji sorununun da döviz sıkıntısına dayandığını ileri sürmüş, daha sonra şunları söylemiştir:

«Keban, 8 üniteden oluştuğu halde 4 tanesi ile çalışmaktadır. Gerekçesi ise döviz darlığı yüzünden, aradan on yıl geçmesine rağmen diğer ünitelerin malzemesinin ithal edilmemesidir.»

DOĞAL KAYNAKLARDAN FAYDALANILMALI

Termik Santral Başmühendisi, öz doğal kaynaklardan yeterince faydalanılmadığını da söylemiş, sözlerini şöyle tamamlamıştır:

«Kömür yatakları devletleştirilmeli, akarsular üzerine hidrolik santrallar kurulmalıdır. Fuel-oil ve motorinle çalışan santrallar Türkiye ekonomisi bakımından yararlı değildir. Zira son derece masraflıdır. Bu santraller belirli saatlerde çalıştırılmalı ve takviye görevi yapmalıdır.»

DEMİREL'İN

(Baştarafı 1'de)

sertleşen tartışmalardan sonra AP'li ve MHP'li milletvekilleri Meclis Genel Kurul salonunu terk etmişlerdir.

DEMİREL'İN MESAJI

Tuncay Mataracı, AP'den istifa ettiği günün akşamı, bazı AP'li milletvekillerinin Ziya Kalkavan'ın evine gelerek, istifasını geri almaya zorladıklarını söylemiş, kendisine CHP'nin değil, AP'nin seçim garantisi verdiğini öne sürerek şöyle demiştir:

«— İşte, size belge, hem de Süleyman Demirel'in, Ziya Kalkavan ile gönderdiği belge. Bakın ne diyor. (1981 seçimleri bana aittir) imza Şüleyman Demirel.»

Bakan'ın bu sözleri, AP grubunu karıştırmıştır. Atılan bazı laflar üzerine CHP'liler, AP sıralarına doğru yürümüşlerdir. Çıkması muhtemel kavga, yöneticiler tarafından önlenmiştir.

Mataracı, AP'den ayrılması ile ilgili yapılan eleştirileri de cevaplandırmış konuşmasını şöyle sürdürmüştür:

«— Dün ülkenin, uçuruma gittiğini ve ortaklarımızın bizi ikinci sınıf milletvekili muamelesi yaptığını söyleyen AP'li arkadaşlarımın, bugün böyle konuşmaları beni cidden üzmüştür. Biz birinci sınıf milletvekilliğini sizlere bıraktık. Ancak ülkenin ve milletin menfaatini düşünerek, gerekirse siyasi hayattan ayrılmaya bile karar verdik.»

Mataracı, Adalet Partisi'nde iken kendisine «Afyon yutturduklarını» ifade ederken, AP'lilere hitaben, «ben uyandım, siz de uyanın. Sayın Nahit Menteşe, itiraz etmeyin, yıllarca size kölelik yaptım. Hem de partiden hiç bir şey beklemeden. Satın alamadınız beni» şeklinde konuşmuş, AP'liler Bakan'a «utan» diye bağırmışlardır.

Mataracı daha sonra «ulusun menfaatini üstün tutarak, siyasi parti menfaatlerini ayakları altına alan 11 bağımsız milletvekiline kimsenin birşey söylemeye hakkının bulunmadığını ve bu milletvekillerinin tarihi karar verdiğini» söylemiş ve MHP'li Bakan zamanında yapılan bazı atamaların, birer siyasi rüşvet olduğunu belirtmiştir.

Bunun üzerine Genel Kurul'da tartışmalar yine başlamış ve MHP'li milletvekilleri topluca salonu terk etmişlerdir. Bunu gören AP'liler de salonu boşaltmışlardır.

MSP'li

(Baştarafı 1'de)

tisinin destek olacağını belirtmiş **«mesela asgari geçim indirimi konusunun gerçekleşmesi için CHP hazır olduğunu bildirirse destek oluruz. CHP hükümetinin programımızla millete taahhüt ettiğimiz hususlarla uygun işbirliği yaklaşımını memnuniyetle karşılıyoruz»** demiştir.

Yankı Dergisinin sorularını yanıtlayan Battal, iktidarda bulunan CHP'nin tek başına meclisten yasa çıkarmasının güç olduğunu bu nedenle muhalefet partilerinden de destek aramasının zorunlu olacağını kaydetmiş, MSP'nin memleket yararına olan her girişimi destekleyeceğini söylemiştir.

TÜRKİYE

(Baştarafı 1'de)

landa gelmektedir.

Amerika Birleşik Devletleri de Amerikan dolarının dış piyasalarda süratle değer kaybetmesine rağmen fiyat artışı oranı yüzde 6.8'dir. Yunanistan daki fiyat artışlarının oranının yüzde 13.1 olduğu bildirilen raporda, Türkiye'nin kalkınma hızının ve gelişmesinin fiyat artışında rol oynadığı ortaya konulmaktadır.

KREDİ

(Baştarafı 1'de)

mur'u tartaklamak istemişlerdir. Araya giren koruma polisleri ve bazı Bakanlar, kavga çıkmasını önlemişlerdir. Çakmur, konuşmasında yurtların sağ ve sol kamplara bölündüğünü hatırlatmış, «yurtlarda barışı sağlayacağız. Analara - babalara artık gözyaşı döktürmeyeceğiz» demiştir.

Dün sabah saat 10'da Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü binasında başlayan Yurtkur 34. Genel Kuruluna, eğitim enstitüleri temsilcileri olduklarını öne süren bir grup alınmamıştır. Bina dışında bu kişilerle içeri girmelerini önleyen görevliler arasında uzun süre sert tartışmalar olmuş, ancak bu kişiler, delege kartları olmadığı için salona sokulmamıştır. Genel kurulda 351 sayılı Kredi - Yurtlar Kurumu yasası uyarınca Gençlik ve Spor Bakanı Çakmur Divan Başkanlığına getirilmiştir. Çakmur, kurulu açış konuşmasını yapmak üzere kürsüye davet edilmiştir. Çakmur, aleyhte tezahüratla birlikte kürsüye gelmiş ve gürültüler arasında konuşmaya başlamıştır.

Hükümetin fikir özgürlüğünü getirdiğini ve yaygınlaştıracağını söyleyen Çakmur, fikir özgürlüğünün silahla savunulamayacağını ve bu özgürlüğün silahla önlenemeyeceğini söylemiştir. Bu sırada salonda bulunan AP Bolu Milletvekili Ömer Barutçu, «ne özgürlüğü. Önce delegeleri içeri alın...» diye bağırmıştır. Çakmur konuşmasına devam etmiş, ancak, salonda bulunan diğer AP'li milletvekilleri yüksek sesle Bakanı protesto etmeye koyulmuşlardır.

Çakmur, 351 sayılı yasaya göre genel kurula katılacak temsilcilerin seçimle belirlendiğini hatırlatmış, «yasadışı yapılan bir önceki genel kurul geçersizdir. Biz, yasalara uygun şekilde burada genel kurul yapacağız. Sizin içeri almak istediğiniz kişiler, delege sıfatı taşımamaktadırlar» şeklinde konuşmuştur. Bunun üzerine AP'li Ömer Barutçu, «bunun kulağını çekecek adam yok mu burada. Ne yaramaz şeydir bu...» diye bağırarak kürsüye fırlamış ve Bakana vurmak istemiştir. Ancak, araya giren koruma polisi, Barutçu'nun Çakmur'a vurmasını önlemiştir.

Yerinden kalkan AP Zonguldak Milletvekili Gültekin Kızılışık da koşarak kürsüye doğru ilerlemiş, ancak, Gümrük ve Tekel Başkanı Tuncay Mataracı, Kızılışık'ı yakalayarak yerine oturtmuştur.

Çakmur, ortalık yatıştıktan sonra konuşmasını sürdürmüş, daha sonra yönetim kurulu eski başkanı ve İstanbul Üniversitesi Temsilcisi Profesör Ali Rıza Berkem söz almış ve her yurdun içinde «karakol» kurulmasını önermiştir.

KREDİ VE YURTLAR KURUMU YENİ YÖNETİM KURULU SEÇİLDİ

Öğleden sonra yapılan oturumda, Kredi ve Yurtlar Kurumunun yeni Yönetim Kurulu için seçim yapılmıştır. Seçim sonucuna göre, üniversiteleri temsilen Profesör Doktor Lütfullah Aksungur ve Cengiz Pınar, Akademi ve Yüksek Okulları Temsilen Ordinaryus Profesör Reşat Kaynar, Öğrenci Temsilcisi Yaşar Yıldırım, Gençlik ve Spor Bakanlığını temsilen Müsteşar Yardımcısı Halil Akif Güven, Maliye Bakanlığını temsilen Mehmet Aydoğdu ve Beden Terbiyesini temsilen Genel Müdür Sabahattin Erman yeni yönetim kurulunu oluşturmuşlardır.

TÜRKİYE

(Baştarafı 1'de)

disleri de 55 oy almışlardır.

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

Ankara'da yine 24 Şubat günü başlayan Maden Mühendisleri Odası Genel Kurulu dün sona ermiştir.

Maden Mühendisleri Odası yeni Yönetim Kurulun üyeliklerine Turan Dündar, Ömer Yenel, Yalçın Çilingir, Zeki Doğan, Mehmet Özcan, ve Mustafa Güzel seçilmişlerdir.

MİMARLAR ODASI

Mimarlar Odası Genel Kurulu ise, çalışmalarını dün geç saatlere kadar sürdürmüş, yapılan seçimlerde yeni yönetim kurulu şu isimlerden oluşmuştur:

Yavuz Önen, Süheyil Kırkaç, Raşit Gökçeli, Alf Artun, Refail Avidor, Vasıf Köksal ve Nilgün Atilla.

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

Ziraat Mühendisleri Odası Genel Kurulunda ise seçilen yeni yönetim kurulu şu isimlerden oluşmaktadır:

Mahir Gürbüz, Orhan Bahçelioğlu, Ebubekir Çağdaş, Metin Güvener, Ali Karabulut, Yalçın Memluk ve Hilmi Merttürk.

GEMİ MÜHENDİSLERİ ODASI

Öte yandan dün sona eren Gemi Mühendisleri Odası Genel Kurulun seçimlerini Demokratik Birlik Grubu kazanmış, başkanlığa Alpaslan Ertuğ getirilmiştir.

TÜRKİYE JEOLOJİ KURUMU

Türkiye Jeoloji Kurumu tarafından her yıl düzenlenen bilimsel kongre sonunda yapılan seçimleri geçen yıl olduğu gibi, yeniden Birlik Dayanışma listesi kazanmıştır.

Bir hafta süren Bilimsel Kongrede yapılan araştırmalar konusunda görüşler sunulmuş. Kurum Başkanlığına Tahir Öngün seçilmiştir. Doğan Perincek İkinci Başkanlığa getirilirken Hıdır Çağlayan, Ethem Tuncalı, Çetin Karaağaç, Ali Yılmaz Yönetim Kurulu'nun diğer üyeliklerinde görev almışlardır.

ERSOY

(Baştarafı 1'de)

nin Tarım İş Kanununu gerçekleştirmek olduğunu da kaydetmiştir.

Ersoy konuşmasında bir çok işverenin iş yasasındaki hükümleri uygulamadığını, bunu denetmenin en önde gelen görevleri arasında olduğunu belirtmiştir. İş teftişi hizmetlerinin çoğu kez ceza kesme esasına göre yürütülegeldiğini belirten Ersoy, bu uygulamanın işverenlerin işine geldiğini söylemiştir. Çözüm için yasada değişiklik yapılmasını zorunlu gördüklerini söyleyen Ersoy, «Ancak yasa değişikliğini beklemeden düşündüğümüz önemli uygulamalar da olacaktır.» demiştir.

Çalışma Bakanı konuşmasında sendikalara da değinmiş «sendikalarımızın siyasal iktidarları yönlendirme görevleri ve genel istemleri işlevlerinin doğal bir gereğidir. Ne var ki aynı kuruluşların toplusözleşmelerle işçilerimizin refah düzeyini ve yaşama koşullarını düzeltecek sosyal haklarını kurumlaştırmaları gereğine de dikkati çekmek istiyorum.» demiştir. Bakan özetle şöyle konuşmuştur:

«Çalışma barışı diliyoruz. Çalışma barışının sağlanması gerekir diyoruz. Ancak ben çalışma barışının güçlü işci kuruluşlarının bulunduğu bir ortamda sağlanacağına inandığımı belirtmek isterim.»

Çalışma Bakanlığı Bütçesinin kabul edilmesinden sonra Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Orman Bakanlığı Bütçeleri görüşülmüştür. Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar, tüm çalışanları sosyal güvenlik şemsiyesi altına alacaklarını belirtmiş ve bu konudaki çalışmaları anlatmıştır.

Politika'da Radyo-Televizyon

Hazırlayan: ASA

Televizyondaki polisiye diziler, çocukları yanlış bir kültürle şartlandırıyor

«Kadın Polis»

Ronney Zamora adlı 15 yaşında bir çocuk, 82 yaşındaki yaşlı bir kadın komşusunun evini soyarken yakalanınca hiç tereddüt etmeden kadıncağızı öldürdü. Geçtiğimiz günlerde Miami'de mahkemeye çıkan çocuk jüri tarafından suçlu bulundu. Ancak olayın televizyonda kamuoyuna aktarılması Amerika'da geniş yankılara yol açtı ve olay önemli bir sorun haline geldi.

Zamora'nın avukatı Bill Rubin, müvekkilinin **«bilinçaltının televizyon tarafından zehirlendiğini»** iddia ederek şunları ileri sürüyordu: Günde yedi saatten, haftada yedi gün ekranın karşısına yerleşen Ronney, **«Kojak», «Polis Dosyası»** gibi sevdiği dizileri izlerken, şüphesiz kötü bir bilinçlenmeye uğramış olabilir. Psikologlar, böylesine **«Pavlovgil»** bir programlamanın 15 yaşındaki çocuğu cinayete itebileceği varsayımını yadsımıyorlar...

Ancak bu ilginç savunma Miami mahkemesindeki jüriyi tatmin etmedi ve küçük sanık suçlu bulundu. Buna rağmen avukat Bill Rubin davayı temyize götürdü ve sonuçtan da ümitli olduğunu belirtti. Yalnız temyiz mahkemesi kararı değiştirmese bile, günün konusu haline gelen olayda Amerikan halkı Zamora'ya büyük bir sempati beslemekte.

Günümüzde televizyonun etkileri üstünde çeşitli görüşler savunuluyor. Pennsylvanya Üniversitesi öğretim üyelerinden George Gebner'in yaptığı bir araştırma, gerçeğin ne olduğu konusunda bir yargıya varmaya yararlı olacaktır sanırız.

Bu araştırmaya göre orta halli bir Amerikan genci 18 yaşına gelene dek ekran karşısında 15 bin saat harcamakta ve yaklaşık 18 bin cinayet olayına tanık olmaktadır. Daha geniş kapsamlı bir araştırma ise ekrandaki bu tür dizilerin saldırgan davranışı körüklediğini ve insanda güvensizlik yarattığını ortaya çıkarmıştır. Sosyologlar ve araştırmacılar bu tür filimlerin toplum sıhhati açısından zararlı olduğunu kanıtlarken, TV şirketleri izleyicinin bu filimlere büyük ilgi gösterdiğini savunmaya devam ediyor. Ancak son Zamora olayı bir dereceye kadar olsun birtakım çevreleri de sonunda harekete geçirdi. Velilerin, profesörlerin, doktorların üye oldukları dernekler protesto hareketlerini yoğunlaştırmaya başladılar.

Son günlerde Amerika'nın büyük bir reklam şirketi J. Walter Thompson'un yaptığı bir araştırma, yıllık geliri 20 bin dolardan fazla olan ailelerin % 10'unun boykot kararında olduğu gerçeğini vurguluyor. Boykot edilecek olan ise televizyonda reklamı yapılan tüketim maddeleri. Ekonomisini tüketim üzerine kuran bir ülkede böyle bir eğilim görülmesi, başta General Motor olmak üzere büyük şirketleri harekete geçirdi ve reklam filimlerinde şiddet olayları hemen komedi ile yer değiştirdi.

«Mc Millan ve Karısı»

«Madigan»

HAFTANIN FİLMLERİ

ARKA SOKAK: 4 Mart Cumartesi günü ekrana gelecek olan «Arka Sokak» adlı filmin yönetmeni David Miller, başrollerde ise Susan Hayword, John Gavin ve Vera Miles yer alıyorlar.

Fannie Hurst'ün yüzbinlerce okura gözyaşı döktüren, yıllarca önce bizim gazetelerimizde tefrika roman olarak yayımlanan bu ünlü magazin kitabı üç kez sinemaya uyarlandı. Cumartesi akşamı bu uyarlamalardan üçüncüsünü izleyeceğiz. Evli bir adama çılgıncasına aşık olan genç bir kadının acılarını ve evli adamın gölgede kalan gizli aşk yaşamını dile getiren bu konu bütün dünyada Hollywood'un etkilemeye çalıştığı bilinçsiz yığınlar için mükemmel bir uyutucuydu. Oyuncular arasında yer alan Susan Hayword'un gerçekten başarılı oyununa rağmen filmin herhangi bir içerik ya da sinema değeri olduğunu söyleyemeyiz. İlk gençlik yıllarını hatırlamak isteyen orta yaşlılar için belki oyalayıcı ama sonuçta önemsiz bir film.

YANKESİCİ KIZ: 28 Şubat Salı akşamı televizyonda bir yerli film izleyeceğiz. Yönetmenliğini Türker İnanoğlu'nun yaptığı ve başrollerini Filiz Akın, Cüneyt Arkın ve Orhan Günşiray'ın paylaştıkları Yankesici Kız filminin konusu kısaca şöyle: Bir ailenin ikiz kızı olur. Ancak kızlardan birisi kaybolur ve yankesicilerin eline düşer zamanla iki kardeş tekrar biraraya gelir ama birbirlerine yabancıdırlar.

TRT televizyonu Türker İnanoğlu'ndan başka yapımcı-yönetmen tanımıyor galiba. Bugüne değin seyrettiğimiz 100 filmden 90'ı neredeyse Türker İnanoğlu'nun. Diyelim ki Yankesici Kız da geçtiğimiz hafta seyrettiğimiz Canım Kardeşim gibi kötü bir kopya olmasın,,.

RADYODAN SEÇMELER

RUH SAĞLIĞI: 27.2.1978, Pazartesi 10.30. Yapımcı: Rezan Alpay. Konu: Gençlerde Suçlu Davranış (Prof. Günseli Kaptagel)

SANATÇI GÖZÜYLE KENTLER - BİR SANATÇININ GÜNLÜĞÜ: 27 Şubat 1978, Pazartesi 21.15. Yapımcı: Güneş Buharalı, Konu: Diyarbakır (Orhan Asena)

BİLİM VE HAYAT: 27.2.1978 Pazartesi, 12.20 Yapımcı: Ergun Özcan, Konu: Sıtma - Sıtma Mücadelesinde Yeni Buluşlar

SANAT DERGİSİ: 28.2.978 Salı, 21.15, Yapımcı: Oray Tuğlan. Konu: Haftanın Sanat Olayları

ANITLAR RENKLER ÜLKESİNDEN: 1.3.1978, Çarşamba, 18.30, Yapımcı: Fatma Günbulut, Konu: Kilden Kitaplar ve 4500 Yıl Öncesi Anadolu'nun Sosyal Yaşamından Örnekler

MESLEKLER VE OKULLAR: 2.3.1978, Perşembe, 12.20, Yapımcı: Turgut Erülgen, Konu: Ticaret ve Turizm Öğrenimi (Ticaret ve Turizm Öğretim Gn. Md. Necip Demir)

KENT VE İNSAN: 3.3.1978 Perşembe, 14.15, Yapımcı: Solmaz Serdaroğlu, Konu: En Yeterli ve En Uygun Kent Büyüklüğü

YAŞAYAN EKONOMİ: 3.3.1978, Cuma, 12.20 Yapımcı: Güneş Uğurlu, Konu: İthalat - Döviz (Prof. Dr. Akın İllah katılıyor)

TAŞ PLAKLARDA: 4.3.978 Cumartesi 11.00, Yapımcı: Gürol Sözen

RADYO SÖZLÜĞÜ: 5.3.78 Pazar, 11.30. Yapımcı: Metin Coşkunoğlu

HAFTADAN SEÇMELER

• 27 Şubat Pazartesi

Sürekli film «Mutsuzlar»ın bugün yayınlanacak olan ikinci bölümünde Dankın, babasıyla anlaşır ve Santera'ya yardım etmeye karar verir. Philip ise geçici bir süre bankadan kovulmaktan alıkonur. **«Mutsuzlar»** TRT'nin getirdiği bol anti-komünist propagandalı dizilerden biri. Dikkatli bir izleyicinin bunu kavraması pek güç değil. **«Devrimci»** Santera kendisine yardım edilmesine karşılık ülkesinde ilk banka açma olanağını Dankın'ın babasına verecektir... Devrim ve devrimcilik kavramları bizlere ancak içleri boşaltılarak sunuluyor TV'de. Hem de bir anti propaganda aracı olarak...

■ ASIM BEZİRCİ'Yİ «SANAT 78»DE İZLEYECEĞİZ

Gazetemiz yazarlarından, eleştirmen Asım Bezirci'yi bu akşam 22.00'de sunulacak olan «Sanat 78» programında izleyeceğiz.

Programda Bezirci'ye ayrılan bölümün konusu: «Ocak ayında şiirimiz.»

Asım Bezirci Mehmet Kemal'in «Söz Gibi» Hilmi Yavuz'un «Doğu Şiirleri» ve Metin Demirtaş'ın «Hazırol Kalbim» adlı şiir kitaplarını tanıtacak.

Bugün **«Türkülerimiz ve Oyunlarımız»** adlı programdan sonra yayınlanacak olan **«Sanat 78»** ise kısıtlı olanaklarına karşın başarılı bir program olarak çıkıyor karşımıza. Televizyon Kültür Yayınları şubesince hazırlanan bu program mutlaka izlenmeli.

• 28 Şubat Salı

Çocukların en sevdiği programlardan biri olan «Pinokyo» çizgi filminin Kırık Bacak **adlı bölümü ekranlara geliyor.**

Kalb hastalıkları ile ilgili bir konunun işleneceği «Sağlık» programından sonra Türk Hafif Müziği**'nde Neco çıkacak.** Neco **bu programda İngilizce parçalarla seslenecek izleyicilere... (Malum Türkçe parçalar bitti de...)**

Bundan böyle her 15 gün yerine her hafta izleyeceğimiz yerli sinemada ise Salı günü yönetmenliğini Türker İnanoğlu'nun yaptığı «Yankesici Kız» **adlı filmi izleyeceğiz.**

«Neco» 28 Şubat Salı, sizlerle...

• 1 Mart Çarşamba

Çocukların Televizyonunda **Idık ile Bıdık**'ın maceralarından sonra kısa zamanda kendisini sevdiren **Tonton Ailesi** gelecek ekranlara. Çizgi filmin konusu kısaca şöyle: I — Tonton'lar bir deniz yolculuğuna çıkarlar, ve yolculuk sırasında bir maceraya karışırlar. II. Filmde ise Tonton'lar şiddetli bir yağmurdan kaçıp, terkedilmiş bir eve sığınırlar. Evi onarıp oraya yerleşirler...

Emin Turgay'ı izleyeceğimiz Türk Halk Müziğinden bir solist adlı programdan sonra 1836 da İstanbul'a gelmiş olan **Miss Julia Pardoe** adlı bir İngiliz kadının anılarını yansıtan **Boğaziçi'nden Anılar** adlı program gösterilecek.

Çarşamba günü ayrıca sporseverler için de önemli bir gün. Saat 21.30 da Hollanda'nın Amsterdam kentinde yapılacak olan **Ajax-Juventus** Şampiyon Kulüpler Kupası futbol maçı naklen verilecek.

• 2 Mart Perşembe

«Gelin Tartışalım» **adlı çocuk programında İzmir Karşıyaka Emine Lahor İlkokulu 4. sınıf öğrencileri** «Çevremizi Saran Hava» konusunu işleyip tartışacaklar.

Sürekli film «Zengin ve Yoksul»un **bugün yayınlanacak olan bölümünde Rudy ve Maggie ilişkilerini sürdürürken, Maggie'nin kızı New York'a gelir. Kızın gelmesi ikisinin arasındaki ilişkiyi tehlikeye düşürür. Vill ise fabrikadaki greve karışmamakta ve çalışmaya devam etmektedir. Vesly ise hâlâ sanatçı peşinde koşmaktadır... Zengin ve Yoksul'dan sonra ekrana gelecek olan Türk Sanat Müziği - Bir Konser adlı programda** Ahmet Özhan **günün sevilen şarkılarını söyleyecek.**

Haber programda ne olduğu henüz belli değil. Güncel bir olay tartışılacak.

◄ «Zengin ve Yoksul»

• 3 Mart Cuma

Çocuklar için gerçekleştirilen **Kaybolan Adalar** adlı sürekli filimden sonra ekrana gelecek olan **«Dağarcık»**ta Vişne ağaçlarında görülen Vonilia hastalığına karşı köyce yapılan bir savaş anlatılıyor. **Ayşegül Sarıca**'nın piyanosundan dinleyeceğimiz Minik Konser'den sonra **Sema Okay**'ın hazırlayıp sunduğu beğenilen program **«Kadınlarımız»**ı izleyeceğiz. **«Acemiler»** adlı dizi filmin ise **Para İçin** adlı bölümü yayınlanacak. Polis memuru Danko'nun karısı Jill hastanede hemşire olarak çalışmaktadır. Yeni doğan bir bebeğin kanı değiştirilecektir. Ancak iki hırsız kan bankasındaki bütün kanı çalar. Kan ve plazma karaborsada çok yüksek fiyatla satılmaktadır. Bu arada Jill'i de ağır yaralarlar. Kan derhal bulunmazsa bebek ölecektir. Mike, Terry, Chris bebeği kurtarabilmek için hırsızları aramaya başlarlar...

• 4 Mart Cumartesi

Büyük Yarış **adlı bölümü ekrana gelecek olan** «Bir Köpeğin Serüvenleri» **adlı programdan sonra «Uzay 1999»da** Dorkonlar **adlı bölümü izleyeceğiz. Ay üssü Alfa uzayda sürüklenirken garip bir uzay gemisi ile karşılaşır. Bu gemi galaksinin en güçlü imparatorluğu Dorkonlara aittir. Amaçları da Maya'yı almak ve onun sayesinde ölümsüzlüğe kavuşmaktır. Ancak komutan Köning ve arkadaşları buna karşı çıkarlar.**

20.50 de başlayacak olan Şenlik **programında** «Şenlik» **ailesinin yanı sıra şu sanatçılar yer alacaklar:** Tülay Özer, Fatoş Balkır, Bora Ayanoğlu, Ahmet Günday, Albatros Orkestrası **eşliğinde** Nejat Aktuğ, Vedat Çetinkaya.

Televizyonda Sinema'da ise yönetmenliğini David Miller'in yaptığı, ve başrollerini Susan Hayward, John Gavin'in paylaştıkları «Arka Sokak» **adlı film yayınlanacak.**

• 5 Mart Pazar

Canan Oğuz ve **Tamer Durukan**'ın sundukları **Tele Pazar** programında Türk Halk Müziği, Türk Sanat Müziği, ve Türk Hafif Müziği sanatçılarının katıldığı müzik programlarının yanı sıra **Tele Spor** programında bir spor karşılaşmasından naklen görüntüler, ABC ve **Korkusuzlar** adlı dış kaynaklı filmler ile konuk sanatçılar yer alıyorlar. Programın dizi film bölümünde **«Jetgiller»** adlı dizinin 22. bölümü yayınlanacak. Speysli şirketine rakip bir firma, onların yanındaki binaya taşınır. Amaçları casusluk yapmaktır. Böylece iki rakip şirket arasındaki rekabet iyice kızışır. Jetson ailesi de olaylara karışır... **Küçük Ev** dizisinde ise **Kaçınılmaz Gerçek** adlı bölüm yayınlanacak. Babası öldürülen kızılderili bir çocuk annesi tarafından dedesinin yanına getirilir. Okuldaki çocuklar da, dedesi de ona iyi davranmazlar. Çocuk okulun birincisidir, çocuğu çekemeyenler onu fena halde döverler...

Haberlerden sonra ekrana gelecek olan **Charlie'nin Melekleri**'nde ise **Cinayetler Zinciri** adlı bölüm yayınlanacak. Bir modaevinde çalışan Dana öldürülür. Dana ölmeden modaevinin sahibi St. Kevin'in de sevgilisi olduğunu ailesine söylemiştir. Dana'nın anne ve babası Charlie'ye başvururlar. Bu arada bir cinayet daha işlenir... **De Gaulle'ün Savaş Anıları**'nda ise ünlü devlet adamının Afrika'da, Beyrut'ta, Cezayir'de ve diğer ülkelerdeki yolculukları konu edinir. Bölüm Normandiya çıkarmasıyla sona erer.

Sporseverler için hazırlanmış olan **Spor** programında ise haftanın spor olayları, röportajlar ve dış kaynaklı spor filmleri yer alıyor.

SOVYETLER BİRLİĞİNDE TELEVİZYON VE RADYO

Sovyetler Birliği'nde çağdaş radyoculuğun temelleri 1895 yılında ilk telsizi yapan büyük bilgin A.S. Popov tarafından atılmıştır. Sovyet radyosunun başlangıç ve gelişmesinin Lenin adıyla da yakın ilişkisi vardır. Sovyet iktidarının ilk yıllarında radyo sadece bir haberleşme aracı olarak değerlendiriliyordu. Oysa Lenin, Parti'nin ve hükümetin telsizi ve radyoyu insan düşüncesinin kitlelere iletilmesinde bir araç olarak kullanılmalarını istedi. **«Kâğıtsız ve uzak mesafelere bir anda ulaşabilen bir gazete büyük bir aşama olacaktır»** diyordu Lenin. Lenin'in öncülüğüyle Sovyet Hükümeti 19 Temmuz 1918'de **«Sovyetler Cumhuriyeti'nde Radyo Endüstrisini Merkezileştirilmesi»** adıyla bir kararname çıkardı. Ve 27 Ocak 1921 tarihinde **«Radyo - Telefon Kurumu»** meydana getirdi.

O sırada Sovyet devletinin büyük ekonomik güçlüklerine rağmen radyo yapımı ve radyoculuğun geliştirilmesi alanlarına oldukça önemli mali kaynaklar ayrıldı. 17 Haziran 1921'de Moskova'nın altı büyük alanına hoparlörler yerleştirildi. Böylece Rosta'nın (Rus Telgraf Ajansı) ilk politik amaçlı radyo gazetesi yayınlanmaya başlanmış oldu. 1922 Ağustos'unda Moskova Radyo istasyonu ilk deneme yayınlarını yapmaya başladı. Bu dönemde Moskova radyosu yeryüzündeki en güçlü yayın durumundaydı.

Lenin'in Sovyetler Birliği'nde kitleye hitap eden radyoculuk sistemi düşüncesi böylece gerçekleşmişti. Bugün bu sistem Sovyetler Birliği'nde yaşayan tüm halkların yüzde doksanyedisine seslenebilmektedir. 1975 yılında Sovyetler Birliği'nde 110 milyon radyo cihazı bulunmaktaydı. Sovyet radyo istasyonları ülke içinde 60, ülke dışında ise 70 dilde yayın yapmaktadır. Sovyetler Birliği halkları için her gün yapılan çeşitli yayınların toplamı 1000 saati aşmaktadır. Merkezi radyo istasyonu Sovyet halkları için 9 kanaldan günde yüzelli saati bulan yayın yapıyor.

Dinleyicilerin çeşitli yaş, seks, dil gruplarından oluşmasını gözönüne alarak Sovyet radyosu değişik içerikli programlar yapıyor. Bu programlarda parti ve hükümet liderlerinin konuşma ve raporlarına, büyük ya da yerel gazetelerin özetlerine, haberlere, halk kitleleri için hazırlanan eğitim programlarına sosyo-politik konuların ele alındığı tartışmalara, uluslararası konuların geniş ölçüde incelendiği haber ve yorum programlarına rastlamak mümkündür. Sovyet halkının çalışması ve yaşamı, sosyalist bir toplumun yaratılması yolunda verdiği mücadele programlarda önemli bir yer tutmaktadır. Bu tür programlar arasında **«Beş Yıllık Planın İnşası», «İşçilerin Radyo Gazetesi», «Toprak ve Halk»** gibi diziler büyük ilgi ile izleniyor.

Ayrıca eğitim, bilim, teknoloji konularında Sovyet radyolarında geniş yer veriliyor. Ancak gençlerin eğitimi için yapılan programlar bu saydıklarımızın tümüyle dışındadır. Çocuk ve genç dinleyiciler için ayrı bir radyo istasyonu kurulmuştur. Yunost adını alan bu istasyon gene 24 saat program yapan ve edebiyat, müzik, tiyatro ve spor programlarını veren Mayak istasyonu gibi tümüyle eğitime dönüktür. Ayrıca her Cumhuriyetin, her bölgenin, her kentin hatta bazen her semtin ayrı radyo istasyonları bulunmakta ve bu istasyonlar çeşitli programlarla kendi çevrelerine seslenmektedirler.

TELEVİZYON:

Sovyet televizyonu tıpkı radyoda olduğu gibi halkın ideolojik eğitimine önem verilerek kurulmuştur. Sovyetler Birliği'nde televizyona kitlelerin eğitiminde önemli bir araç gözüyle bakılmaktadır. Bilimsel ve teknolojik gelişme televizyonun gelecekteki rolü bakımından önemli ufuklar açmıştır. Bugün Sovyetler Birliği'nde renkli televizyon izlemek mümkündür.

Sovyetler Birliği'nde televizyonun ilk deneme yayınları 1931 yılında yapılmış, 1938 yılında Moskova ve Leningrad'da ilk televizyon merkezleri kurulmuştur. 1939 Aralık ayından başlayarak düzenli TV yayınları başlatılmıştır. Ancak savaş yıllarında bu yayınlara son verilmiştir. Moskova televizyonunun yeniden yayına başlaması için 1945 yılının Aralık ayını beklemek gerekir. Daha sonra öbür büyük Sovyet kentlerinde televizyon istasyonları kurulmuştur. 1956'da bu stüdyoların sayısı 12 ye, 1966'da 120'ye, 1975'de 131'e çıkmıştır. 1975 yılında Sovyetler Birliği'nde 55 milyon TV cihazı bulunmaktaydı. Bugün yapılan bir araştırmaya göre her yüz ailenin 95'i televizyon cihazına sahip bulunmaktadır. Televizyon programlarının yayın kapasitesi son yıllarda çok gelişmiş ve 24 saatte 2000 yayın saatine uaşmıştır.

Televizyon programları hem yeryüzünde, hem de uzayda kurulan istasyonlar kanalıyla en uzak bölgelere ulaşabilmektedir. Yeryüzünde 1800 röle istasyonu TV ağını tamamlamaktadır. 30 milyondan daha fazla insan Moskova televizyonunu **«Orbita «Sistem»** yoluyla uzaydan izleyebilmektedir.

Televizyon programlarına gelince, bu programlar da tıpkı radyoda olduğu gibi, Sovyet halkının sosyalizmi kurma yolunda gösterdiği çabayı yansıtmaya, Sovyet işçisinin kişiliğini ve çabalarını belirtmeye, çiftçilerin, bilim adamlarının ve sanatçıların küçük ekrandan seslenmesine büyük önem vermektedir.

Sovyet televizyonunun programları arasında yer alan **«Zaman», «Mavi Işık», «Film Panorama», «Müzik Köşkü», «Film Yolcuları Klubü», ve «Hayvanlar Dünyası»** gibi diziler seyircilerin büyük ilgisini çekmektedir. Sovyet televizyonu uluslararası radyo ve televizyon örgütüyle bağlıdır ve aynı zamanda İntervision, Eurovision ve İntersputnik gibi yayın örgütlerinin üyesidir.

Haber

TRT-1'de yayınlanan "Tatil Sabahı,, programına her hafta binlerce mektup yağıyor

TRT-1 Ortak Yayını'nda pazar günleri yayımlanan «Tatil Sabahı» programına her hafta binlerce mektup yağmaktadır. Programın yapımcısı Mehmet Gündüz her programda bir yaşanmış olayın anlatıldığını ve bu olayın tam düğüm noktasında sözü dinleyicilere bıraktıklarını belirtiyor. «Yargı Sizin» adlı bu bölüme her hafta binlerce metup gelmekte. Yurdun her yanından gelen bu mektuplar açılıp teker teker okunmakta ve bilenler arasında çekilen kurada kazanan dinleyicilere armağanlar yollanmaktadır.

Program yapımcısı Mehmet Gündüz, programın istek parçalarına yer ayırmadığı halde çok sayıda istek mektubu almasını memnunlukla karşıladıklarını belirtmiş, 1978 yılı boyunca 15 günde bir bu programı sürdüreceklerini açıklamıştır. Tatil Sabahı programı şarkı, türkü, hafif Türk Müziği ve Hafif Batı Müziği parçalarına ağırlık vermektedir. Programın ayrıca «Eskilerden Bir Demet» bölümünde geçmiş yılların anılardan silinmeyen melodilerine de yer verilmektedir. Programın «Amatörün Köşesi» bölümündeyse herhalda başarılı amatörlerle yapılan söyleşi ve çalışmalardan örnekler yer almaktadır.